

Januari 2012 nr.2

De Steenkapper

j.wijdemans@hetnet.nl

Weijdemans de vluchteling uit Weede

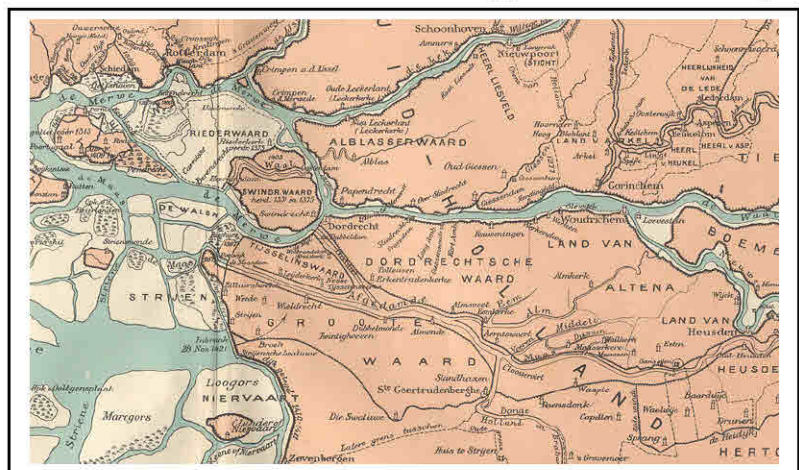
De regen striemde langs de oren van Dirk Joosten en de stormwind blies hem zo wat omver. Het is 18 november 1421 als Dirk met hoog opgetrokken schouders, de pet diep over zijn ogen over een modderige weg liep, langs een oude kar die werd voortgetrokken door een os. Op de kar zaten zijn vrouw Jenneke en hun twee kinderen Joost en Jantje. Jenneke was hoogzwanger. Op de kar lag ook nog huisraad en levensmiddelen. Verhuizen in dit storm- en regenweer? Nee.... Dirk was met zijn gezin op de vlucht voor het water. Bij Broek was gisteren tijdens de nacht een dijk door gebroken en het hele dorp en omgeving stond al onder water. Men was bezig het gat te dichten, maar het is de vraag of dat lukken zal bij dit stormweer. Dirk woonde in "Weede" of "de Weij" zoals het ook wel werd genoemd en het lag in het ambt Weede, ten zuidwesten van Maasdam. Het had een eigen kerk met een pastoor.

Door de Hoekse en Kabeljauwse twisten was er bijna niets aan dijkonderhoud gedaan en daarbij werd er aan de voet van de dijken veen afgegraven en aan de zee kant werd de klei afgegraven om er zout uit te winnen. Hij had met eigen ogen gezien dat het dijklichaam aan de onderkant vochtig werd. Ondanks het verbod van hogerhand probeerden de mensen toch zout te winnen om zo wat bij te verdienen. Nee Dirk zag het niet meer zitten, straks breken ook nog de andere dijken en dan zal ook zijn dorp onderlopen.

Hij probeerde nu de Keijzerdijk te bereiken, die veel hoger lag en dan zou hij wel zien hoe het verder moest.

Na uren ploeteren door de modder bereikten ze tegen de avond de Keijzerdijk. Eindelijk veilig, nu nog onderdak zien te vinden. Even verderop stond een oude schuur, daar zouden ze overnachten. Hij was er niet alleen, er waren meer mensen die hun heil hadden gezocht op de Keijzerdijk. Die zelfde nacht braken ook de andere dijken en het zeewater kwam met bulderend geweld de Grote Waard in. Van Dordrecht tot Raamsdonk, ja zelfs tot Waalwijk was het water gekomen. Bijna

alle inwoners van Weede, die de ramp hadden overleefd, waren naar het hoogste punt van de Keijzerdijk gevlucht. Later werden daar huisjes en hutjes gebouwd. Die plaats kreeg aanvankelijk de naam Ziekenplaats, en later Cillaer en Cillaar. Niet alleen het nieuwe dorp kreeg een andere naam, ook de mensen werden genoemd naar de plaats waar ze vandaan waren gevlucht.

Dirk Joosten werd Dirk Joosten Weijdeman en zijn buurman: Jan van Weede. Later is dat Weijdeman, Weijdemans, Wijdemans en Weidemans geworden.

Tot zover het verhaal over de mogelijke ontstaansgeschiedenis van onze familienaam "Wijdemans".

Het dorp Cillaar werd te klein en dus zwierven vele uit in de wijde omtrek. Zo vonden we mensen met de naam Wijdemans terug in Steenbergen, Roozendaal, Bergen op Zoom, Rotterdam, Amsterdam. Er waren zeelui met de naam Wijdemans die waren aangemonsterd bij de VOC en die later met hun schip met man en muis vergingen. Doch tussen hun en de 17^e eeuw is er een hiaat en ik kon geen aansluiting vinden.

Pas einde 17^e eeuw vond ik onze eerste voorvader. Hij woonde in Raamsdonk maar zijn geboorte was niet te traceren

Het is Theodorus Cornelisse Weijdemans.. Waarschijnlijk is hij in Raamsdonk overleden en wel tussen 29-4-1692 en 14-2-1702. Dit naar aanleiding van een testament, op naam van zijn vrouw Lijstere Jansen van Goirl(e), gedoopt te Tilburg 26-12-1644 en begraven in Waspik 26-2-1723. Dochter van Jan Jansen van Goirl en Maijken Jan Tielemans (wonende in 't Nieuwland te Tilburg).

Er zijn van hun twee kinderen bekend: **Cornelis Dierck** gedoopt in Groot Waspik 2-3-1681 en begraven in Raamsdonk 4-9-1759 en Elisabeth x Peter van Son.

Cornelis Dierck x 1703 met Anneke Lauwryse gedoopt in Dongen en begraven in Raamsdonk.

Tussendoor even uitleggen waarom de Raamsdonkers in Waspik gedoopt, getrouwd en de uitvaart hadden, maar begraven werden in Raamsdonk.

Raamsdonk had van oudsher een katholieke kerk, ze was gewijd aan de heilige Lambertus.

Hervormde St.Lambertuskerk

Een deel van de parochie Raamsdonk vormde samen met een deel van de parochie Waspik de ambachtsheerlijkheid Groot Waspik. Later wordt het zuidoostelijk deel Hendrik Luiten Ambacht genoemd.

Het dorp werd ook tijdens de Sint Elisabethsvloed grotendeels verwoest en daarna een paar honderd meter zuidelijker weer opgebouwd. Aldus kwam de kerk buiten het dorp te staan. Toen de Maasroute in de jaren '60 van de vorige eeuw werd aangelegd, werd de kerk helemaal van het dorp afgesneden.

De Hervormden kregen in 1609 bij het Twaalfjarig Bestand de katholieke kerk in handen. De katholieken kwamen nu in een lastige parket te zitten. Ze werden vele jaren lang slechts in het geheim door priesters bijgestaan. Pas na de inval van de Fransen in 1672 kwam er enige verzachting en in 1690 kreeg men verlof om in het Waspikse gehucht Benedenkerk een eenvoudig schuurkerk op te richten.

In 1787 kwam er ook in Raamsdonk in de Bergenstraat een schuurkerk, toegewijd aan Sint-Bavo. Dit was het gevolg van staatkundige beroeringen in ons land. Maar de Raamsdonkers waren niet zo tevreden met hun noodkerk en omdat er na de Franse revolutie grotere vrijheid

van godsdienst ontstond, eisten zij in 1798 de oude St. Lambertuskerk terug. De uitslag van het proces, waarin deze zaak behandeld werd, luidde: de protestanten dienen een bedrag van fl.7000,- aan de rooms-katholieke geestelijkheid te betalen. En zo gebeurde het.

Toen de schuurkerk te klein werd bouwde men een nieuwe kerk naar een ontwerp van Chr. Weber uit Roermond. Het werd een kruisbasiliek in romaanogotische trant met klaverbladvormige oostpartij. De midden in de huidige dorpskern gebouwde kerk werd op 16 september 1888 ingewijd. En nog steeds ziet men deze kerk boven het landschap uitsteken als je over A59 rijdt nabij Hooipolder.

St. Bavokerk

Na dit intermezzo terug naar **Cornelis Dierck Wijdemans en Anneke Lauwryse**.

Zij hadden 14 kinderen waarvan er minstens vier nog géén jaar geworden zijn. Van vier mannelijke kinderen weten we de nakomelingen.

Theodorus gedoopt in Waspik 1706 en wonende te Raamsdonk. Via zijn zoon *Cornelis* en kleinzoon *Andreas 1*, die gedoopt is in Oosterhout, gaat de tak naar Kaatsheuvel. *Cornelis* de zoon van *Andreas 1*, heeft afstammelingen naar Tilburg (o.a. Hasseltpleintje), Arnhem (o.a. een fotograaf in het openluchtmuseum), Goes (schoenmaker) en Bergen op Zoom (Opticien).

Een andere zoon van *Andreas 1*, *Pieter* heeft afstamming naar de fam. Van Gastel, die de schoenfabriek van zijn kleindochter overnemen en heden ten dage fabriceren onder de naam "Beniamino" in Kaatsheuvel.

Pieter zijn zoon *Andreas 2* was koffiehuisshouder in Kaatsheuvel, maar vertrekt later naar Rotterdam. Zijn kleinzonen komen weer in Tilburg terecht via Huize Nazareth. Een van de zonen had de woninginrichtingzaak *Wijdemans* in het Rextheater, nabij de Korenbloemstraat. De zoon *Dirk* van *Andreas 1*, vertrekt naar Amsterdam en huwt daar. Zijn nakomelingen leven en wonen nog steeds in het noorden van het land.

Terug naar *Cornelis* x *Anneke Lauwryse*.

Hun zoon **Josephus** is onze voorvader. Via 's-Hertogenbosch, Besoyen, Helmond en Tilburg komen we terecht in onze hedendaagse afstammelingen, nazaten van Opa *Leonardus Josephus Wijdemans*.

Een andere zoon van *Cornelis*, **Martinus**, heeft een vijftal kinderen waarvan er een vertrekt naar Rotterdam en daar nazaten heeft. Van de andere kinderen waarvan er verschillende in Dongen zijn overleden is weinig of niets bekend.

Dan hebben we nog de zoon **Louwerijs** van *Cornelis*. Hij heeft maar twee mannelijke nazaten die dood lopen in de vrouwelijke lijn. Zij woonden in Oosterhout-Den Hout.

Joseph Wijdemans (Ant.zn)

Februari 2012 nr.3

De Steenkapper

Raemsdonck.

j.wijdemans@hetnet.nl

Deze keer gaan we kijken waar de voornamen Leo, Joseph en Godefrida vandaan komen. Het zijn drie aparte voornamen die in onze familie voor komen. Andere voornamen dan Antoon, Johannes enz. zijn heel gewone voornamen en daardoor weet je niet meer van wie dat ze afkomstig zijn.

Leo

We hebben diverse Leo's in de familie. Is het niet als eerste naam, dan toch zeker als tweede of derde naam. Deze voornaam is afkomstig van opa Wijdemans. Hij heette Leonardus-Josephus. Toch werd hij Sjefke genoemd naar zijn tweede naam. Deze manier van noemen komt veel voor in Oost Brabant. En zoals je weet is opa in Helmond geboren, dus Oost Brabant. Vanwege de naam Sjefke zijn er ook weer kleinkinderen die de naam Joseph voeren. Ik ben gaan navorschen waar de naam Leo vandaan komt, of hoe komt opa aan de naam Leo? De vader van opa, Jacobus Ludovicus, was twee maal getrouwd geweest waarvan hij in totaal 18 kinderen heeft gehad waarvan er maar vier zijn gehuwd, eentje nog 12 jaar is geworden en de rest is tussen nul en een jaar gestorven. In de laatste categorie zat ook een Leonardus Josephus.

Opa had een echte zus en twee halfzussen. We gaan verder terug. De vader van Jacobus Ludovicus, heette Antonius Josephus. Hij was getrouwd met Geertrui van den Eng. Zij woonden in 's-Hertogenbosch in de voormalige Diepstraat aan het Hinthammereind. Antonius was schipper en dus vaak onderweg. Hij kende de 18 jarige Geertrui en zij raakte in verwachting, voordat ze getrouwd waren. Het kind werd geboren terwijl Antonius ergens op het water voer. Dat eerste kind was Jacobus Ludovicus, de vader van opa. Door deze vroege geboorte kreeg hij aanvankelijk de achternaam van de moeder dus Van den Eng. Pas bij hun huwelijk, kreeg hij de achternaam Wijdemans.

Zoals we reeds eerder meldde kreeg Geertrui nog drie kinderen. Een van hun was Leedert Antoon. Hier vinden we de eerste naamgenoot van opa. Leedert is namelijk een verbastering van Leonard of Leonhard. Hij heeft weer de naam gekregen van zijn opa, de vader van Geertrui van den Eng, Leedert van den Eng. Leendert werd geboren in 1797 in Woerden. Tot zover deze voornaam, verder zoekend heeft het niets meer opgeleverd.

Joseph

De tweede naam van Opa Wijdemans is Josephus, en werd daarom Sjefke genoemd. Deze naam komt veel vuldig voor in de familie. Zijn opa had als tweede naam ook Josephus. Voluit heette hij Antonius Josephus Wijdemans.

Hij had deze tweede naam geërfd van zijn vader Josephus Wijdemans. Deze Josephus was in 1808 gehuwd met Ardina van Schijndel. Ardina was geboren in Waalwijk en overleed in Gouda. Josephus was geboren in Waspik en huwde met haar in Waalwijk en overleed in

Waspik. Zij hadden elf kinderen. De eerste drie werden in Waspik geboren, de vierde en vijfde in Waalwijk en de zesde, Antonius Josephus (over,overgrootvader), was in Besoyen geboren en de laatste vier weer in Waalwijk.

Josephus werd in 1776 in Waspik geboren uit de ouders Jan Jooste Wijdemans en Adriana van Dongen, zij zijn in Raamsdonk in ondertrouw gegaan en kerkelijk in 1768 gehuwd in Waspik. Ik vind Jooste ook als Joseph vermeld. Ook zijn vader heette Joost. In dit gezin komt de naam Wijdemans ook voor als Weijdemans, of beter gezegd in dit gezin komt steeds meer Wijdemans voor i.p.v. Weijdemans. Deze laatste persoon is geboren in Raamsdonk en in 1712 gedoopt te Waspik. Het hoe en waarom van Raamsdonk en Waspik stond in de vorige "Steenkapper".

Niet tegenstaande dat ik nog twee generaties terug heb gevonden is er geen Joseph meer te vinden. De voorvaders heten respectievelijk Cornelis Diercksen Weijdemans (alias Waymans) geboren in 1681 in Raamsdonk en zijn vader Theodorus Weijdemans overleden in 1692 te Raamsdonk en gehuwd met Elisabeth van Goirle, geboren in Tilburg in 1644. Echter de geboorte van Theodorus heb ik nog niet kunnen vinden.

Er waren nog twee Josephs, respectievelijk in 1767 en 1848, maar die zijn beiden nog geen jaar oud geworden en hadden dus geen nakomelingen.

Godefrida

Een andere specifieke naam is Godefrida. In de nakomelingen van opa en oma hebben drie nakomelingen deze naam gekregen. Ook een halfzuster van opa heeft de naam Maria Godefrida (ook hier wordt alleen de tweede naam gebruikt). Zij was getrouwd met Johannes van Berkel. Of bij de van Berkels nog Frieda's heb ik niet na kunnen gaan.

Ik ben wel terug gaan kijken, hoe deze naam bij ons in de familie is gekomen. Het was vrij ingewikkeld om zo ver mogelijk terug te gaan. Ik heb daarom een schema gemaakt dat duidelijk moet maken wie de oudste draagster (drager) is.

Henricus van Valckenburgh x *Helmond* 7-8-1718 **Godefrida** Bex

```

[
  [
    [ Gerardus van Valckenburgh * Helmond 6-4-1721 x Helmond 13-2-1752 met
      [ Catharina van der Vlassen
        [
          [ Henrica * Helmond 11-5-1729
            [ Hendricus * Helmond 7-3-1732
              [ Joannes * Helmond 3-5-1736

```

[
[

Godefrida van Valckenburgh * Helmond 14-12-1752 x *Helmond 1783* met Franciscus van
Venrooij * Helmond 13-7-1755 [ ]

En trouwt opnieuw x *Helmond 1795* met Jacoba van den Berg [

[ ]
[ ]
[ ]

Godefridus van Venrooij, * Helmond 1803- † vóór 1806 [

Godefridus van Venrooij, * Helmond 1806- † 1812 [

1) Petronella van Venrooij x Wilhelmus Eventuijn [ ]

[ ]
[ ]
[ ]
Godefridus Eventuijn, ongehuwd overleden (1824-1896).

2) Peter van Venrooij x Petronella Vlemmings heeft een kleindochter

[ ]
[ ]
Gerdina van Venrooij x Jan Baptist van Deun

[ ]
[ ]
Godefrida van Deun (1842-1912) x Peter van de Goor.
Maria Elisabeth van Deun x Jacobus Wijdemans

[ ]
[ ]
(Maria) **Godefrida** Wijdemans (1886-1943) x met
Johannes van Berkel.
Leonardus Josephus Wijdemans x met Gerardina van Gerwen

[ ]

[ ]
Franciscus x Martha Brutsaert

[ ]
Godefrida * Tilburg 1940

Godefrida (1908-2003).
Leonardus x Henrica Jacobs

[ ]
Godefrida * Tilburg 1946.

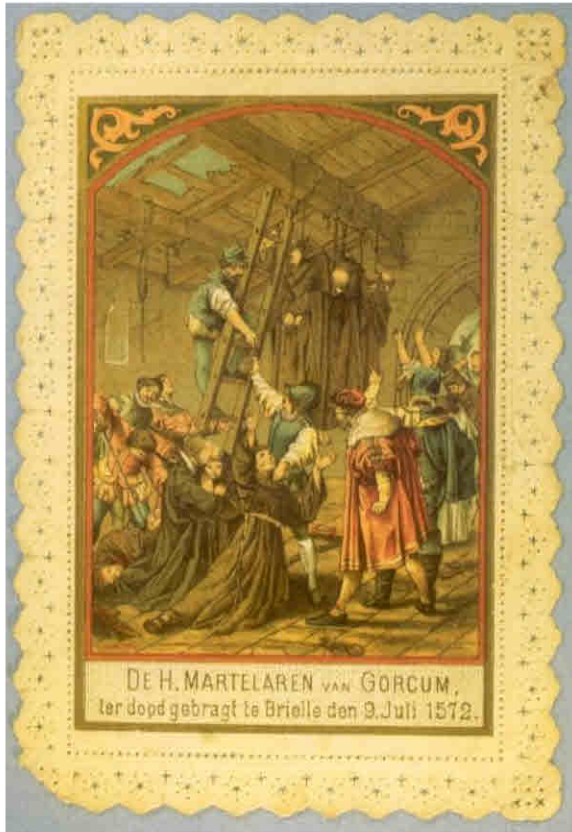
Je ziet dat de oudste draagster Godefrida Bex is geweest en de laatste zijn Goddy van ome Frans en Frieda van ome Leo. Als we er vanuit gaan de Godefrida Bex rond 1700 is geboren dan zit daar globaal 230 jaar tussen.

De betekenis van de namen

Leonardus of Leendert is van oorsprong het Germaanse Leonhard.

“Leon-“ is het Grieks voor “leeuw” en “-hard” betekent in het Germaans: “sterk”, “dapper”, “moedig”. Dus “dapper als een leeuw”; “met leeuwenmoed”.

Godefrida is de vrouwelijke vorm van Godfried, een samengestelde Germaanse naam:

“God-“ betekent “god” en “-fried” is de Germaanse betekenis voor “vrede”

De naam betekent dus zoiets als “godsvrede” of “zij die leeft in de vrede van god”.

Beide namen komen voor bij de martelaren van Gorcum en kunnen aanleiding geweest zijn om kinderen er naar te benoemen.

Leonardus van Vechel geboortig van 's-Hertogenbosch, Godefridus van Melver genoemd naar het plaatsje Melveren even ten noorden van St-Truiden en Godefridus van Duynen afkomstig uit Gorkum zelf. Zij zijn te samen met hun companen opgehangen op 9 juli 1572.

Natuurlijk sprak ook Godfried van Bouillon de mensen aan. Hij was immers een kruisvaarder. Ook nu nog worden kinderen vernoemd naar het koningshuis of een

beroemde persoonlijkheid.

Joseph is een Hebreeuws-Aramese naam en betekent: “Hij (God) moge vermeerderen” of “Hij moge toevoegen” in de betekenis van: Moge God nog meer kinderen aan het zojuist geboren kind toevoegen.

Joseph Wijdemans (Ant.zn)

Maart 2012 nr.4

De Steenkapper

j.wijdemans@hetnet.nl

Er waart een verhaal rond over ene Wijdemans in de familie, die schipper is en dat hij begraven zou zijn op het eiland White (Island White) op het daar bekende Zeemanskerkhof. Sommige gingen zo ver dat hij een piraat zou zijn en een haak i.p.v. een hand had.

Nu is daar een verhaal bij gekomen dat afkomstig is van ome Frans, zo deelde zijn zoon Jos me dat mede. Ome Frans zou hem verteld hebben dat zijn voorouders toentertijd onder de vlag van de koning(en) van Denemarken zou hebben gevaren. Zij hebben toen ooit een schip van de Deense koning gekaapt. Zij zijn toen in ongenade gevallen en zij moesten vluchten voor zijn wraak. De voorouders hebben zich toen in noord Duitsland gevestigd. Van daaruit hebben ze zich verspreidt tot in Nederland.

Eiland White

Allereerst het verhaal over de schipper op het eiland White.

We hebben enkele schippers in de familie. Van twee, weet ik het zeker, van de rest kan ik naar gissen. Zij komen wel allemaal uit Raamsdonk en kunnen dus wel “waterratten” of wel mensen met zeebenen zijn.

Allereerst heb ik gekeken wat het eiland White voor betekenis zou kunnen zijn in dit verhaal. Het eiland White is onderdeel van de Scilly eilanden en deel van het Verenigd Koninkrijk. Het is een van het grootste onbewoonde eiland van de Scilly eilanden. White Island is 16,6 ha groot en ligt ongeveer 100 m ten noorden van de noordwestpunt van het eiland St.Martin's. Het is een getijden eiland, d.w.z. dat men bij laagwater via een smalle rotsachtige landengte vanaf St. Martin's White Island lopend kan bereiken. Dit is echter niet zonder risico, vanwege de sterke zeestromingen om het eiland. Tot mijn verbazing vind ik dat in de buurt van White Island een VOC schip is vergaan nl. de “Hollandia” op 13 juli 1743.

Het is op 3 juli 1743 van Texel vertrokken voor de eerste reis naar Batavia, met 276 zeelieden en soldaten en een onbekend aantal passagiers aan boord, waaronder de broer en familie van de net aangestelde gouverneur-generaal Van Imhoff. De geldschat aan boord wordt geschat op 129.700 gulden. De route ging via het Kanaal maar i.p.v. daarna zuidwestelijk aan te houden, de Atlantische Oceaan opvarend, schijnt zij WNW te hebben gekoerst. Misschien hebben mist en slecht zicht de kapitein er toe gebracht bij Land's End de kust te volgen, waardoor hij noordelijk van de Scilly Eilanden uitkwam i.p.v. ten zuiden daarvan. Daarna wendde hij te vroeg naar het zuiden zodat het schip in een rechte lijn lag met een van de verradelijkste scheepsvalen, de half onder water liggende Gunner Rock in Broad Sound bij St. Agnes Eiland. In de nacht van 13 juli stootte het schip tegen de rots die haar bodem indrukte. Hulp kon door de eilandbewoners niet geboden worden, ondanks een salvo kanonvuur, want het was te ver in zee en dus te gevaarlijk. Het schip zonk vrij snel en er waren geen overlevenden. Er is destijds niets geborgen. In september 1971 is het wrak ontdekt door Rex Cowan: de houtconstructie was verloren gegaan maar de voornaamste delen van de inhoud van het schip lagen nog op de zeebodem.

Het schip was een zgn. Spiegelretourschip, gebouwd in 1742 op de VOC-werf in Amsterdam. Het behoorde met zijn lengte van 150 voet (één voet = 0,283 mtr) tot de grootste klasse. Het had een laadvermogen van 1150 ton. De schipper was Jan Kelder.

Het schip is te vergelijken met de Batavia op de werf van Lelystad, dat is ook een Spiegelretourschip.

Zou een van de voorvadersen op het schip gezeten hebben? Ik ben in de stamboom gedoken en vond uit die tijd ene Josephus Weijdemans gehuwd met Maria de Bont. Hij is geboren op 19 februari 1712 in Raamsdonk. Zijn sterfdatum kan ik nergens meer vinden, terwijl ik die van zijn vrouw wel heb nl. 5 november 1767 in Waspik. Zou daar de kern van het verhaal zitten, of gebruiken we teveel fantasie?

Toch zijn er nog enige onduidelijkheden. Het schip is niet vergaan bij het eiland White maar zuidelijker voor het eiland St. Agnes. Verder staat er in de annalen, dat er niets of niemand is geborgen, dus allen hebben een zeemansgraf gekregen en kunnen niet op het eiland White begraven zijn. Daarbij op dat eiland kunnen geen zeemanskerkhoven zijn omdat het onbewoonbaar, onbegaanbaar en te klein is. Deze eilanden maken deel uit van de Scilly eilanden en die liggen ten zuidwesten van de uiterste punt van Groot Brittannië in de Celtic zee. De zeemanskerkhoven liggen echter op het eiland Wight, aan de kant van het Kanaal vlakbij Portsmouth tegenover het Franse Cherbourg.

De Batavia

Enterling van een Deens schip

Nu het verhaal van de Deense koningsboot. In welke tijd ik het verhaal moet zetten is niet bekend. Maar ik weet uit de stamboom waar iedereen vandaan is gekomen, alleen de oudste voorvader, Theodorus, daarvan heb ik geen geboorteplaats of -datum. Hij moet ergens in de 17^e eeuw geboren zijn, want hij komt voor op twee akten die verband houden met een erfenis van zijn vrouw, Elisabeth Jansen van Goirle. Deze dame woont met haar man en kinderen in Raamsdonk, maar is afkomstig van Tilburg. Haar man wordt twee maal vermeld, de ene keer leeft hij nog en de andere keer is hij gestorven. Hij moet dan tussen 1692 en 1702 gestorven zijn. Van hen ken ik twee kinderen. De ene is een van de voorvaders geboren in 1681 en van de andere heb ik alleen de naam. Het echtpaar moet dus voor 1681 gehuwd zijn. Maar waar en wanneer heb ik niet kunnen vinden. Kortom hij zou de enige kunnen zijn die van elders komt en zou kunnen passen in het verhaal van de Deense koning.

Ik heb ook even de Deense geschiedenis er bij gehaald. In die tijd regeerde eerst Christaan IV. Het was een rustige tijd tot de Zweedse oorlog uitbrak. Zoon Frederik was bevelhebber van de troepen uit Sleeswijk en Holstijn tijdens de Zweedse Oorlog van 1643 tot 1645.

Nadien is zijn zoon Koning Fredrik III van Denemarken en Noorwegen geworden van 1648 tot 1670. Hij trouwde in 1643 met Sophia Amalia van Brunswijk-Lüneburg. Een van zijn zonen, George, trouwt met Anna Stuart, de later koningin van Groot-Brittannië.

Tijdens het koningsschap van Frederik besteedde Karel X van Zweden de troon dat door Denemarken als een bedreiging werd gezien, zeker toen Karel Polen binnen viel in 1654. Frederik kreeg toestemming om de Duitse bezittingen in Zweden aan te vallen en zo werd officieel de oorlog verklaard aan Zweden. Later probeert Karel, Kopenhagen bij verrassing te veroveren. Hij had drie dagen nodig om over land Kopenhagen te bereiken. Maar de hele stad was op de hoogte en bracht een belegering tot stand en toen Karel dan ook voor de poorten verscheen is hij maar omgedraaid en begon op een andere manier de belegering. Die mislukte ook toen de Nederlandse vloot onder luitenant-admiraal Jacob van Wassenaer Obdam de Zweden versloeg in de

Frederik III van Denemarken en Noorwegen

Slag in de Sont. Hier komen plotseling Nederlanders om de hoek kijken. Is daar tijdens die slag in de Sont iets mis gegaan bij het enteren van boten. Heeft een Nederlandse boot per ongeluk een Deense geënterd? Dat zullen wij nooit te weten komen en of er een Wijdemans aan boord was; misschien toch wel? Want een artikel in het Nieuwsblad van het Zuiden geschreven door Pierre van Beek, gaat over ene Hans Weijdemans, die ooit in Tilburg woonde. Hij was logementhouder van de “Gouden Zwaan” op den Heuvel, waar later de Hema heeft gezeten. Het straatje links daarvan heet nog steeds Zwaanstraat.

De Gouden Zwaan op de Heuvel

Later wordt Hans logementhouder in de “drij Swaentjes”, hoek Heuvelstraat-Oude Markt.

Nieuwsgierig geworden naar die Hans Weijdemans, ben ik op zoek gegaan in het gemeente archief naar deze persoon. En zie hij staat daar te boek: Hans Jochem Weijdemans geboren in Münden of Munden in plm 1659, huwt in 1689 met Dingena Soffaerts. Hij heeft drie dochters en een zoon. Helaas is de zoon niet meer te traceren. Maar wat ons vooral interesseert is de geboorteplaats van Hans Jochem nl. Münden. Toen ik het opzocht blijkt deze plaats in Duitsland te liggen en heet tegenwoordig Hann.Münden. Het werd vroeger *Hannoversch Münden* of *Münden* genoemd. Deze gemeente ligt in de Duitse deelstaat Nedersaksen, en maakt deel uit van het district Göttingen. Hann. Münden telt 24.525 inwoners en is gelegen op de plaats waar de Werra en de Fulda samen de Wezer vormen. De toevoeging *Hann.* in de naam van het stadje verwijst naar het keurvorstendom resp. koninkrijk Hannover, waartoe Münden in de 19^e eeuw behoorde, en was noodzakelijk om verwarring te voorkomen met het Westfaalse Minden, dat stroomafwaarts aan de Wezer ligt. Sinds 1971 is de naam officieel Hann. Münden, waarbij *Hann.* niet alleen afgekort wordt geschreven, maar ook zo uitgesproken.

Dus toch in Duitsland? Wat mij nog meer opviel is de tijd waarin hij leefde, die komt erg overeen met onze oudste voorvader: Theodorus Weijdemans, die gehuwd was met Elisabeth Jansen van Goirle. Elisabeth komt van Tilburg en Hans Jochem woont in Tilburg. Toeval of niet? Zouden Theodorus en Hans broers van elkaar zijn? Die link heb ik nog niet kunnen leggen. Zo zie je maar weer dat verhalen die in de familie rond gaan, toch dikwijls een kern van waarheid zouden kunnen bevatten. En wat te denken van onderstaande plaatjes? Deze Eenhoorn is het logo van een papiermakersfabriek genaamd "Wiedemann & Co". Is dat dan misschien de Duitse tak?

Joseph Wijdemans (Ant.zn)

april 2012 nr.5

De Steenkapper

Raemsdonck.

j.wijdemans@hetnet.nl

Opa Leonardus Josephus Wijdemans

Opa Wijdemans is geboren in Helmond op 11 januari 1875, in wijk A.

Zijn vader staat dan te boek als metselaar. Opa is de oudste van de vijf kinderen uit dit huwelijk met Maria Elisabeth van Deun. Van overige vier kinderen wordt alleen Gordina Johanna ouder dan 12 jaar. Zij huwt later met Josephus de Groot. Enkele dagen na opa zijn 6e verjaardag, overlijdt zijn moeder. Een goed jaar later, in maart 1882, hertrouwt zijn vader met Helena Delen. Met haar krijgt hij 13 kinderen, daarvan halen er tien geen één het jaar. Een haalt net iets meer dan twee jaar. Over blijven dan Maria Godefrida en Elisabeth Francisca die respectievelijk trouwen met Johannes van Berkel en Adrianus de Groot. Het gezin verhuist tussen april en oktober 1889 naar Tilburg. In Tilburg worden zes van de dertien kinderen geboren. Bij de verhuizing naar Tilburg is opa 14 jaar. Mogelijk dat hij op die leeftijd is gaan werken als Steen-

houwersjongen bij de Fa. Petit in de Langestraat in Tilburg. Léandre Petit heeft "Steenhouwerij Petit" opgericht. Hij was geboren in het Belgische plaatsje Archenne. Bij zijn huwelijk in 1867 woonde hij zelf al in Tilburg maar zijn ouders nog steeds in België. Zijn vader was daar schoenmaker. Hij zelf stond al te boek

als Steenhouwer, dus het kan best zijn dat het bedrijf rond 1867 is opgericht. Hij woont met zijn gezin in de Stationsstraat. Zijn zoon Guillaume heeft het bedrijf voortgezet. Terwijl op hun beurt Guillaume's zonen Léander en Gustaaf de zaak hebben voortgezet. Het bedrijf is in 1976 geliquideerd omdat er geen opvolging was (er was geen interesse bij hun kinderen). De gebouwen en de grond zijn verkocht aan de gemeente Tilburg.

Opa is op een zeker ogenblik gaan werken als metselaar. Wanneer precies is mij niet bekend, maar bij zijn huwelijk in 1903 (hij is dan 28 jaar) staat hij te boek als metselaar. Het is haast

zeker dat hij dat geleerd heeft bij een andere metselaar, mogelijk bij zijn vader, want een metselcursus bestond toen nog niet in Tilburg en omgeving.

Metselcursus Ambachtsschool, rechts 3^e van achteren opa Wijdemans.
Ook ome Janus staat hier op.

Opa Wijdemans werkte bij aannemersbedrijf Broens. Hij moet een goed vakman geweest zijn, want zijn baas heeft hem gevraagd een metselcursus op te zetten. Er was op dat moment een ernstig tekort aan geschoolde metselaars. Na enige aarzeling en na een bezoek aan een ambachtsschool in Haarlem, heeft hij toegestemd. Zo heeft hij de eerste

metselcursus in Tilburg opgezet aan de ambachtsschool in Tilburg aan de Spoorlaan waar nu het Noordbrabants Natuurmuseum is gevestigd. Het was een tweejarige cursus die in 1919 is begonnen en eindigde in 1921. Ook ome Janus nam deel aan deze eerste cursus. Opa heeft dit niet lang gedaan want in 1923 tekent hij een overeenkomst met de "Bouwassociatie Tilburg". Hij brengt f400,- in en daarmee is hij aannemer. In die zelfde tijd komt pastoor Klijn aan opa vragen of hij een gedeelte van een bepaalds karwei aan de kerk van Margaretha à la Cocq wil afmaken omdat de aannemer failliet was gegaan. Maar..... hij moest het wel voor niets doen.

Bouw Odulphuslyceum, staande 4e van links opa Wijdemans,
staande 6e van rechts ome Janus.

Opa moet toen gezegd hebben dat hij 11 mondjes moest openhouden en dat de zon voor niets opging. Hij zou het karwei wel afmaken maar alleen tegen betaling. Blijkbaar is het zo geschied.

Hoe lang het aannemersbedrijf van opa heeft geduurd is me onbekend, maar op een gegeven moment is de zaak failliet omdat de penningmeester er met de kas van door was gegaan. Vervolgens is hij waarschijnlijk weer bij aannemer Broens gaan werken. Want hij is tijdens de bouw van het Odulphuslyceum (1929-1930) aan de huidige Noordhoekring, uitvoerder voor de Fa. Broens, ook ome Janus werkte daar.

Decor geboortehuis Peerke Donders.
1^e rechts ome Tino, 2^e rechts opa Wijdemans

geboortehuis waaraan ook ome Tino zijn deel had. Mogelijk zorgde hij, als elektricien, voor de lichteffecten. Het werd een waar spektakel stuk waaraan 200 spelers en zangers deelnamen. En als je de kranten van die tijd moet geloven kwamen er bussen vol belangstellenden naar Tilburg. Dat moet vlak voor zijn 65^e verjaardag geweest, want in januari 1940 werd hij 65 jaar. Of hij toen al gestopt is met werken geloof ik niet want bij de V1 inslag op 1 februari 1945 op Mariëngaarde heeft opa geholpen bij het dak van de kapel om die provisorisch te dichten. Toen hij op het dak stond met een dakplaat werd hij door de wind met plaat en al er af gewaaid. Gevolg: verscheidene gebroken ribben. Met andere woorden, toen werkte hij nog.

In 1937 is het 50 jaar geleden dat Peerke Donders is overleden. Ter gelegenheid daarvan werd er op de hoek van de Bredaseweg en de Berkdijksestraat een spektakelstuk opgevoerd over het leven van Peerke Donders. Daarvoor moesten er decors gebouwd worden. Er werden o.a. hutjes van de melaatsenkolonie in Batavia nagebouwd en het geboortehuis van Peerke in Tilburg. Opa tekende voor het

Op 2 augustus 1953 vond de viering van de Gouden bruiloft plaats. De achterplaats werd overdekt met zeilen en het washok werd een tijdelijke keuken. Op de zg. speelplaats achter het huis aan de Van Dijkstraat werd een foto gemaakt van alle aanwezige kleinkinderen. Aangezien de kleinkinderen niet aanwezig mochten zijn bij de avondactiviteiten kregen zij op een zondag daarna een gezamenlijk uitje naar de Tilburgse Dierentuin aan de Bredaseweg. In 1955 werd opa gehuldigd (met vier anderen) met zijn 60 jarig lidmaatschap van

de Katholieke Bouwvakarbeidersbond St.Joseph afd. Tilburg. Als je weet dat deze afdeling is opgericht op 15 mei 1895, is opa waarschijnlijk een van de mede oprichters geweest. En als laatste overlijdt opa op 14 juli 1960 en werd begraven op het kerkhof aan de Laarstraat. Toen oma op 20 januari 1967 overleed, werd zij bijgezet in het graf. Ondanks dat de grafrechten niet meer betaald worden, was het graf op Allerzielen 2011 nog steeds aanwezig.

Joseph Wijdemans (Antzn)

mei 2012 nr.6

De Steenkapper

Raemdonck.

j.wijdemans@hetnet.nl

De Diepstraat

De Diepstraat te 's-Hertogenbosch, waar overgrootvader Jacobus Wijdemans werd geboren, lag ter hoogte van het tegenwoordige Woonzorgcentrum Antoniegaarde, op de plek van het voormalige bejaardenhuis Antonie-gaarde [1956-2000]. Daar kwamen twee straatjes terug die refereren naar de oorspronkelijke steegjes in de buurt. Links naast de kapel liep het St. Antoniestraatje en rechts de Stijfsepot. Daar waren ook nog de Kringelgang, Uilenspiegel en Achter de Roskam, originele namen van dwarsstraatjes tussen de Diepstraat en de Windmolenbergstraat.

Diepstraat

Als men de Hinhammerstraat uitloopt en rechtsaf de Zuid-Willemsvaart in gaat, begon ter hoogte van Sluis 0 de Diepstraat. Deze straat dankte haar naam aan het feit dat zij, lang en smal, nogal diep in de nu verdwenen volkswijk (Diepstraatwijk) doordrong. Vanuit de Zuid-Willemsvaart liep de Diepstraat als het ware taps toe naar de Windmolenbergstraat. Beide straten kwamen uit in de Sint-Jacobskerkhof. Behalve de bovengenoemde dwarsstraatjes liep er ook nog een steegje zonder naam, dat van de Diepstraat naar de moestuinen langs de Hekellaan voerde. Het waren de moestuinen van Bossche groentehandelaren en tuinders, die zich tot aan de stadswallen uitstrekten. Bij de bevrijding van de stad in 1944 is de Diepstraatwijk zwaar beschadigd geraakt. Na de oorlog werd de wijk langzaam maar zeker afgebroken, daardoor verdwenen alle stegen en ook de Diepstraat zelf. In 1976 werden de laatste huizen aan de Diepstraat gesloopt.

Binnen de oude vestingmuren woonde, evenals in de Tolbrugwijk (de Pijp), de Weversplaats met omgeving en de Uilenburg, ook hier een aparte en hechte gemeenschap. De Bossche stadstaal liet kleine klankverschillen horen, elke wijk had daar iets eigens in. En ook in deze kleurrijke wijk had ieder zijn of haar eigen bijnaam, zoals: Zilvernuske, Kouwvutje, Mollenkatje, Preineus, Aerpel, Willy Wortel.

In de Diepstraat bevonden zich enkele zogenaamde cameran; kleine, dicht opeen gebouwde kamerwoningen. De armzalige steeg had geen riool of waterleiding. Er was één centrale WC-gelegenheid voor de

Diepstraat

hele buurt. In de 19e eeuw werd de sociale nood in deze woningen als volgt beschreven: “Het zijn holen van behoeftigen, daal de trap af naar de kelder van deze woningen, de lucht die uit de aarde opstijgt is onaangenaam, walgelijk en verpestend. Al zou je eigenlijk terug willen, overwin de indruk en ga door de half versleten deur naar binnen”.

In 1865 bestond bijna een kwart van de Bossche woningen uit deze eenkamerwoningen.

De huur daarvan lag tussen de 75 cent en één gulden per week. De arbeiders verdienden vijf gulden per week. Daardoor waren veel mensen ondervoed, want men kon slechts de goedkoopste voedingsmiddelen kopen. Dit betekende dat men in de Diepstraat vooral aardappelen met “lawaaiaus”, een mengsel van azijn en mosterd, op tafel kon zetten. In 1865 behoorden ongeveer 45 procent van de toenmalige Bossche bevolking tot de bedeeden, dus mensen die steun ontvingen.

In deze Diepstraatwijk in de Diepstraat woonde de 18 jarige moeder Geertrui van den Eng met haar stiefvader Louis Peter. Hier kwam overgrootvader Jacobus Ludovicus Wijdemans op 31 augustus 1852 ter wereld. Daar de Diepstraat uit liep op het St.Jacobskerkhof welke rond de St.Jacobuskerk lag is het best mogelijk dat de boreling aan die kerk zijn naam te danken heeft. Gelukkig is het gezin al binnen twee jaar verhuisd naar de Hinthammerstraat, daar zal het waarschijnlijk iets rianter geweest zijn dan in de Diepstraat.

De Antoniuskapel

Het tegenwoordige Woonzorgcentrum Antoniegarde langs de Zuid-Willemsvaart, is gebouwd na de sloop in 2001 van het voormalige bejaardentehuis Antoniegarde. Ook de kapel werd gesloopt. De gesloopte kapel werd in 1955 gebouwd achter het voorfront van een voormalige Antoniuskapel. Deze kapel heeft bestaan tot 1798 en is toen afgebroken en achter de gevel werden twee woninkjes gebouwd.

De allereerste kapel is hoogstwaarschijnlijk gesticht door Hertog Antoon en stond naast het Antoniusgasthuis aan de hoek van de Diepstraat.

Woonzorgcentrum Antoniegarde

St.Antoniuskapel

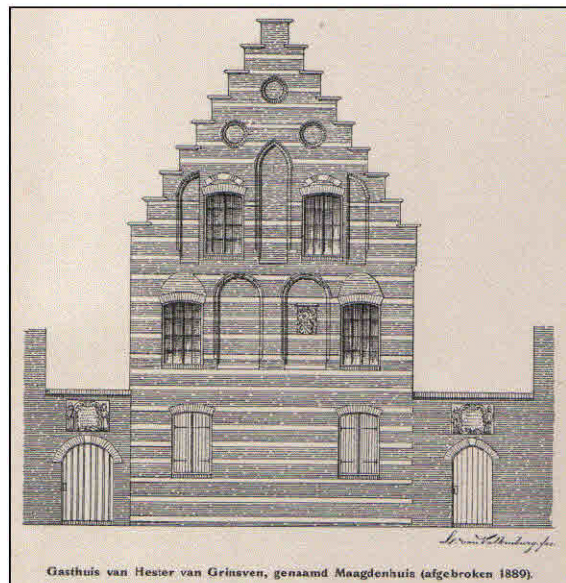
Deze kapel, heeft waarschijnlijk haar naam aan dit gasthuisje te danken. Toen deze kapel buiten gebruik werd gesteld en verbouwd werd tot woonhuizen werd ze nog lang ‘d’oude capelle’ genoemd. De huidige Antoniuskapel die de Hinthammerstraat aan de oostzijde afsluit is naar alle waarschijnlijkheid gebouwd door de bouwmeesters van de St Jan, Allard van Hameel en Jan Heyns, ze dateert van 1494. Ze werd gesticht door de broederschap van St Antonius, die ook vereerd werd ter bestrijding van de gevreesde ziekte “St. Antoniusvuer”

(zwarte dood). Tijdens de beeldenstorm in 1566 kreeg de kapel veel te verduren als ook bij de vruchteloze bestorming van de stad door Prins Maurits in 1601. Toen werd de kapel door het geschut van de belegeraars zwaar beschadigd. Nauwelijks acht jaar na de restauratie in 1621, kreeg ze het in 1629 bij de belegering van Den Bosch door Frederik Hendrik het weer zwaar te verduren. Hierna werd er weinig of niets meer gedaan aan onderhoud en raakte ernstig in verval. In 1640 besloten de gildenbroeders om het gewelf en de absis te slopen en het terrein achter de kapel werd verkocht voor het bouwen van woonhuisjes. Alleen de gevel bleef behouden. In 1686 werd de vervallen gevel met de laatste bezittingen van de broederschap van St. Antonius overgedragen aan de Kerk- en rentmeesters van St. Jan. In 1751/1752 werd het tegenwoordige torentje gebouwd. Vervolgens is de kapel in 1798 overgegaan in het bezit van de stad.

Het Woonzorgcentrum Antoniusgaarde

De oorsprong van het Antoniusgasthuis lag in het testament van de rijke Katholieke juffrouw Hester van Grinsven, die de stichting bevolen had twee gasthuizen te stichten, een voor vijftien arme mannen en een voor zeven arme maagden. Die gasthuizen moesten tot stand komen in Brabant, dus onder het gebied des Konings van Spanje, de bedoeling behoefde geen verklaring: zij wilde Katholieke gestichten. Maar de Staten legden beslag op de nalatenschap en verboden iets daarvan buiten de stad te voeren en gaven last, de gestichten in Den Bosch tot stand te brengen. De Zuid Nederlandse regering sprak de erfgenamen aan, om aan den wil der

De gedenkstenen

erflaatster te voldoen en de gestichten op Katholiek grondgebied tot stand te brengen. Ondanks dat ook het Hof te Brussel er zich mee bemoeide, hielden de Staten de nalatenschap in beslag, de gestichten moesten in hun gebied tot stand komen. Men besloot hiertoe toch maar over te gaan. De universele erfgename van Hester kwam naar Den Bosch om alles te regelen, maar de Staten hielden een voortdurend scherp toezicht en maakten het haar zeer lastig. Eerst koos zij voor twee huizen in een hoofdstraat. Maar neen, dat zou de sierlijke stad ontsieren. Er werd verwezen naar afgelegen wijken, naar het st. Jacobskerkhof. De gebouwen waarin het mannen- en maagdenhuis van Hester van Grinsven zou worden opgericht, behoorden tevoren aan de Duitsche Orde van de commanderij van Gemert. Zij stonden aan het toenmalige Sint Jacobs kerkhof, waar de Diepstraat en de Windmolenbergstraat op uitliepen. Toen zeker nog geen achterbuurt, dat bleek

wel uit enige sporen van bewoning en gevelversieringen en wapenschilden van families van enige naam en betekenis in die dagen. Na de overgang van de stad onder de commandeur van Gemert, werden de gebouwen in 1638 verkocht. Later in 1658 werden deze gebouwen weer verkocht aan Cornelis van den Merendoncq, de regent van de gasthuizen, gesticht door Hester van Grinsven. Toen echter was deze stadswijk vervallen tot een achterbuurt. Dat de buurt in verval was blijkt uit de twist tussen van den Merendoncq en de Baron van Leijsschot over de keuze van de plaats voor de gasthuizen. Van den Merendoncq wilde liever het voormalige deftige woonhuis van Hester van Grinsven daartoe gebruiken. Van Leijsschot verzette zich daartegen, want hij vond dat een dergelijke inrichting thuis behoorde in een achterbuurt. De raad der stad verenigde zich met van Leijsschot, waarop dadelijk tot de aankoop werd overgegaan. Boven de ingang werden twee gedenkstenen geplaatst. Deze stenen, in het bestek beschreven, werden bij een verbouwing rond 1890 overgebracht naar het stadhuis. In 1956 werden het bejaardenhuis en de aanleunflats van Antoniegaarde gebouwd, waardoor het grootste gedeelte van de volksbuurt van de Diepstraatwijk verdween. Na de sloop in 2000 werd er het woonzorgcentrum Antoniegaarde gebouwd.

Joseph Wijdemans (Ant.zn)

juni 2012

De Steenkapper

Raemsdonck.

j.wijdemans@hetnet.nl

Oma Wijdemans van Gerwen

Oma Wijdemans van Gerwen is de enige dochter van Anthony van Gerwen en Anna Manni. Maar Anthony van Gerwen was al een keer getrouwd geweest met Cornelia Schraven. Daarvan had hij vier kinderen. De twee jongsten zijn jong gestorven. De twee oudste kinderen zijn Hendrikus en Lucia. Lucia was gehuwd met Alphonsus Bax, de ouders van Oom Antoine Bax.

Anna Manni was op haar beurt ook al een keer getrouwd geweest en wel met Adriaan Roestenberg. Zij had met hem vijf kinderen. De drie zonen zijn jong gestorven. Haar dochter Adriana was gehuwd met Franciscus van Morkhoven. Van dit echtpaar was hun zoon Janus kermis exploitant en hun zoon Frans had de bus onderneming "de Toerist" aan het Lieve Vrouweplein. Een kleinzoon van Frans staat nu op de kermis met kermiskoeken (meestal onder de Kattenrug)

De andere dochter van Anna Manni is Maria Roestenberg gehuwd met Bernard Pijnenburg. Zij woonden Watertorenstraat 100. Velen van ons kennen Tante Marie nog wel.

Anna Manni trouwt nog eens voor de derde keer met Adrianus Simons. Daarvan zijn geen kinderen. Adrianus Simons was een metselaar en woonde met haar in de Lange Schijfstraat vlak bij de Noordhoekse kerk.

Op de dag dat Marietje Kessels is vermoord kwam de politie bij Adrianus Simons met de vraag of hij Marietje Kessels uit de gewelven wilde halen. Blijkbaar was er wat breek- en hakwerk nodig om het lijkje fatsoenlijk uit de gewelven te halen. Hij is meteen met een vuisthamer en breekijzer meegegaan. Alvorens hij naar boven ging moest hij ten overstaan van de politie de eed afleggen dat hij aan niemand zou vertellen hoe en waar hij het lijkje aan zou treffen. Hij heeft dat geheim ook mee in zijn graf genomen.

Anthony van Gerwen

Abt Adriaan Mannie

Nog een andere bijzonderheid uit de familie van Anna Manni. Haar opa Peter Manni was de

Anna Manni

Abt Adrianus Manni

Adrianus Simons

Ome Bernard en tante Marie

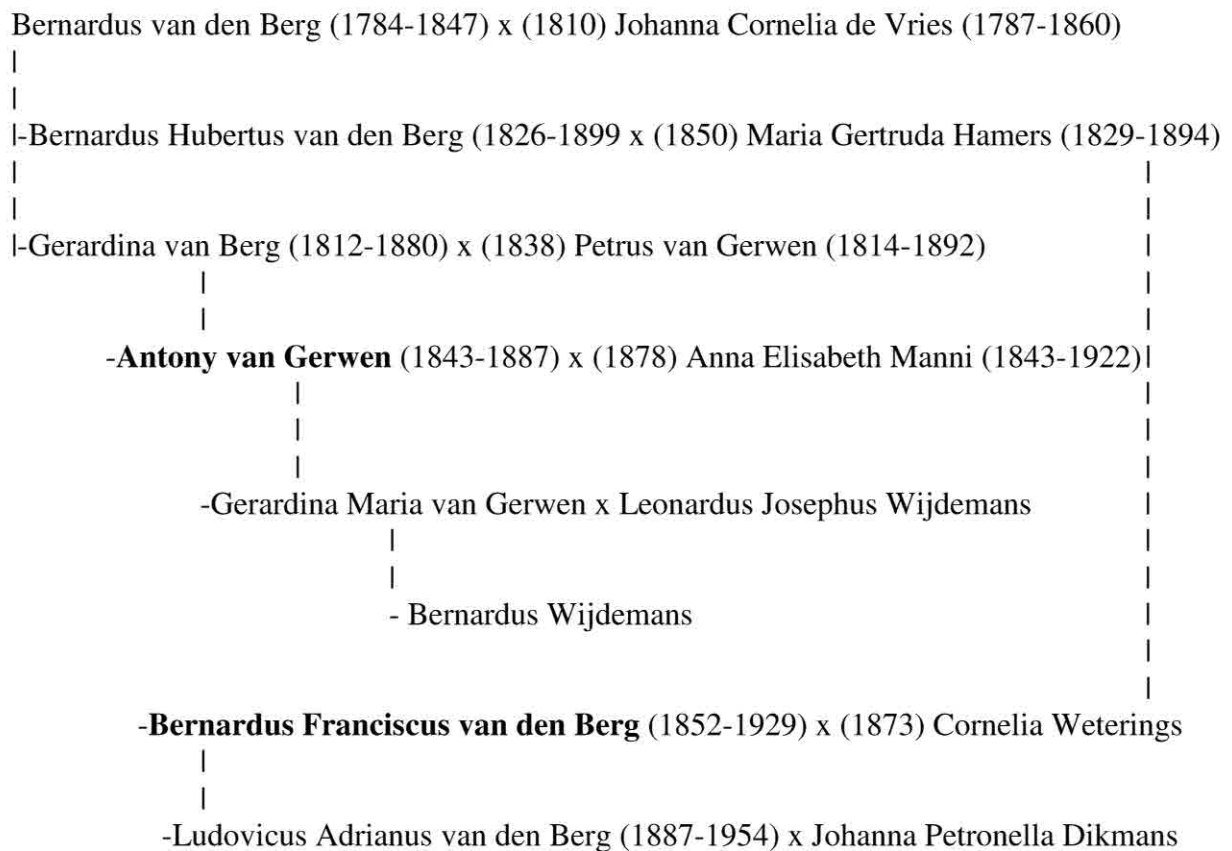
neef van Adriaan Manni, die de vader was van Adrianus Hubertus Manni (1809-1867) welke een Norbertijn was en van 1859 tot 1867 Abt van de Norbertijnen. Daar is in de familie nooit

over gesproken. Ik kwam er toevallig achter bij een bezoek aan de Abdij van Heeswijk, waar hij in de portrettengalerij hangt bij de andere abten.

Kapsalon van den Berg

Ik denk dat we allemaal wel weten dat ome Ben kapper is geweest voor hij op de kazerne ging werken. Hij was kapper bij Ludovicus van den Berg gehuwd met Johanna Dikmans. Wat hij toen waarschijnlijk niet wist, dat is dat Ludovicus van den Berg via de moeder van ome Ben familie was. Hoe zat dat dan: Bernardus Franciscus van den Berg x Cornelia Weterings, de vader van Ludovicus x Johanna Dikmans, was de neef van Anthony van Gerwen, grootvader van ome Ben.

Hier onder is dat schematisch voorgesteld.

Pater Vullings

Een andere priester waar Tante Frieda het wel eens over heeft gehad was ene pater Vullings. Deze pater is een keer bij opa en oma Wijdemans op bezoek geweest. De naam Vullings kwam in de hele familie niet voor. Ik wist ook niet waar ik deze naam moest plaatsen, bij Wijdemans of bij van Gerwen. Tante Frieda wist wel te vertellen dat hij bij de orde van MSC thuis hoorde, dat hij mogelijk bisschop was geweest en naar Amerika was gegaan en dat hij waarschijnlijk geboren moest zijn in Helmond. Met deze gegevens heb ik maar eens geïnformeerd bij de paters van MSC.

En wonder wel, hij was daar bekend. Ik kreeg o.a. zijn geboorte- en sterfdatum. Deze naam heb ik losgelaten in het Regionaal archief Eindhoven, waardoor ik al snel wist waar ik deze pater in de familie moest traceren. Pater Vullings heet: Cornelis Renier Vullings en is geboren

in Helmond op 1 april 1888. Hij is de zoon van Christiaan Vullings en Maria Johanna van der Hammen. Moeder Maria Johanna van der Hammen is een dochter van Cornelis van der Hammen en Jannigje van den Eng. Dit laatste echtpaar zijn mensen waar overgrootvader Jacobus Wijdemans in Besoyen is groot gebracht. Jannigje is een zuster van zijn overleden moeder Geertrui van den Eng. De moeder van Pater Vullings is een nicht van de Jacobus Wijdemans, de vader van opa Wijdemans. Tot zover de familie relatie. Nu de levensloop van Pater Vullings. Hij is dus geboren in Helmond op 1 april 1888. Hij heeft zij eeuwige gelofte als Missionaris van het H.Hart afgelegd op 4 okt. 1906 en priester gewijd op 15 aug. 1911. Hij heeft voor zover bekend zijn hele leven in de opleiding van de missionarissen gewerkt.

1912-1921: professor in de filosofie en theologie

1921-1927: leraar aan de middellbare school van de MSC opleiding

1927-1929: assistent novicemeester in het noviciaat

1929-1931: professor filosofie en theologie te Oeventrop in Duitsland (Sauerland nabij Arnsberg).

In 1931 vertrekt hij naar Watertown USA Daar wordt hij directeur van het groot seminarie en professor aan dat seminarie voor filosofie en theologie.

In 1939 wordt hij lid van de Canadese provincie van de MSC.

Volgens de congregatie is pater Vullings nooit bisschop geweest. Bij hun is daar over niets bekend. Maar het zou kunnen zijn dat hij ooit enige weken de bisschop vervangen heeft toen die naar elders was of om een andere reden. Dan dient de vervanger de dagelijkse gang van zaken op zich te nemen. Het zou ook kunnen zijn dat de bisschop is gestorven en de paus voor een paar maanden een plaatsvervanger aanstelt, tot er een nieuwe bisschop benoemd is. Het zijn allemaal veronderstellingen waar door zo iemand in de familie ook wel een bisschop kan worden genoemd.

Pater Vulling komt nog twee maal naar Nederland. In 1936 komt hij hier zijn zilveren priesterfeest vieren en in 1961 om zijn gouden priester feest te vieren.

Op 11 sept. 1971 overlijdt hij in Watertown. (60 jaar priester en 65 jaar MSC-er).

Nog een pater Vullings

Bij mijn zoektocht naar meer gegevens over Pater Cornelis Vullings op internet, kwam ik een andere pater Vullings tegen, ook van MSC. Pater Peter Johannes Vullings geboren te Venray op 14 februari 1868. Dit blijkt een Heerroom van pater Cornelis Vullings, een broer van zijn vader. Op internet staan over deze Heerroom enkele interessante gegevens.

Hij deed zijn eeuwige professie op 4 oktober 1890 en werd priester gewijd op 30 mei 1896 in Rome. Hij studeerde theologie in Rome en nadat hij zijn doctoraat behaalde keerde hij terug naar Nederland en wel naar Tilburg. Daar werd hij hoofdredacteur van "Annalen en Almanak" en tevens docent in Arnhem. Hij was een gevierd predikant. Hij werd overste van het huis in Tilburg maar moest in 1905 uitwijken naar België wegens politieke moeilijkheden. Hij belandde uiteindelijk in Borgerhout en nam al snel de Belgische nationaliteit aan. Tijdens de 1^e wereld oorlog was hij aalmoezenier van de Belgische vluchtelingen in Zeeland. Na zijn terugkeer in Borgerhout, na de oorlog, werd hij een van de pioniers van Sobriëtas (drankbestrijding). In 1930 richtte hij de Congomissie-afdeling in op de wereldtentoonstelling in Antwerpen. Het jaar daarop richtte hij een nationale missietombola in om de MSC-Evenaarprovincie een boot te bezorgen.

Na 1938 werd hij ziek en kort na zijn opname in het Erasmusziekenhuis in Borgerhout stierf hij daar op 1 januari 1942.

Adrianus van Morkhoven

Adrianus van Morkhoven, de kermisexploitant, was dus een kleinzoon van Anna Mannie. Ondanks dat hij voor banketbakker had geleerd kwam hij al snel in de kermiswereld terecht.

Hij heeft voor de fam. Lahnstein en Janvier gewerkt. Janvier kwam uit Bergen op Zoom. Adrianus, staat in de kermiswereld bekend is als Jan van Morkhoven, We noemen hem voor het gemak ook maar Jan. Hij gaat als chauffeur werken bij Janvier. Rond 1936 bouwde hij voor Janvier een rakettenbaan. In 1938 begint hij voor zich zelf met een Tobogan of Parijzer Ketel of ook Heksen Ketel. Tijdens de oorlog heeft hij in het verzet gezeten en in 1945 gaat hij weer met zijn Parijzer Ketel op stap. Samen met de exploitanten Hommerson, Vermolen en Janvier gaat hij in Egypte de mogelijkheid bekijken voor een Lunapark. Zij maakten kennis met een Egyptische kermismakelaar en kwamen tot overeenstemming. In 1947 zou hun tournee in Cairo beginnen, doch bij aankomst was er niets geregeld. In Alexandrië probeerden zij het opnieuw. De Parijzer Ketel van Jan kreeg daar de naam van: "Het Serail van Satan". Na Alexandrië ging men het weer proberen in Cairo. En weer ging het mis. De vergunningen bleven uit omdat er een cholera-epidemie zou heersen. De drie exploitanten ontdekten dat de bioscopen, café en restaurants gewoon open bleven. Als klap op de vuurpijl kregen ze een belastingaanslag van f130.000,- . Alle exploitanten verlieten, met achterlating van hun attracties Egypte, behalve Jan van Morkhoven, zijn vrouw en twee kinderen. Hij probeerde via processen zijn gelijk te halen, maar liep telkens vast op de ambtenarencorruptie. Ten laatste verhuurde hij zijn Parijzer Ketel aan de kermismakelaar en kocht zelf enkele Jeeps waarvan hij treintjes maakte ter vermaak van de toeristen en de kermisgangers. Ook de kermismakelaar kreeg problemen en kon zijn huur van Jan zijn attractie niet meer betalen. Daarop liet hij de makelaar tekenen voor al zijn belastingschuld en vertrok met zijn Parijzer Ketel snel naar Nederland terug.

Hij heeft nog enkele jaren met de Parijzer Ketel en zijn treintjes rondgereisd en heeft in 1953 zijn attractie verkocht en die verdween naar Brazilië. Onlangs vond ik een foto van de Parijzer Ketel of Heksen Ketel van Jan van Morkhoven.

Enkele jaren geleden stond deze attractie als Tobogan op het NS-Plein.

Joseph Wijdemans Ant.zn.

De Steenkapper

Familie Nieuwskrant

Na de succesvolle reünie bleek na afloop dat de familie het op prijs zou stellen om bijvoorbeeld om de twee à drie maanden een nieuwskrant uit te brengen. Wij als comité vinden het een goed idee en ik wil best de redactie op me nemen maar..... er moet wel kopij zijn en dat zal toch van de familie moeten komen. Ik weet ook niet alles.

Alle nieuwtjes zijn daarom welkom. Stuur maar op, ook foto's zijn natuurlijk ook welkom.

Nieuwtjes als: huwelijken, koperen-, zilveren- en gouden bruiloften. Geboorten, overlijden en andere bijzondere gebeurtenissen. Voorvallen binnen het gezin of in de woonplaats. Alles is welkom.

Om te beginnen heb ik er twee.

In Goirle werd van 11 t/m 14 juni de avond 4 daagse gehouden. En natuurlijk werd er door de familie deelgenomen. Miranda Wijdemans (d.v.Ton Leozn) en haar dochter Tara.

Op 15 juli a.s. wordt ome Ben 91 jaar. Evenals vorig jaar wordt dat 's avonds weer gevierd in de huiskamer van de "Reijshoeve". Iedereen is natuurlijk welkom.

Kopij naar: Joseph Wijdemans j.wijdemans@hetnet.nl

De Steenkapper

Familiekrant 2 juli 2012

Deze familiekrant komt bewust uit na de verjaardag van Ome Ben. Daarover straks meer.

Nieuws van Miranda Wijdemans (d.v. Ton.leozn)

Tijdens de reünie werden haar kinderen naar het Willem II stadion gebracht. Mick en Tari hadden een prijs gewonnen waardoor ze de nacht mochten doorbrengen op de middenstip van het Willem II voetbalveld.

Maar die 2 kinderen winnen wel vaker aparte dingen!

Wat dacht je van Mick die een helikoptervlucht in een Allouette won tijdens de Open dag van de luchtmacht op Gilze Rijen in 2010

En Tari won een Glamour fotoshoot samen met haar kat Rosie en kwam met een foto in het weekblad Story in 2011.

Ze kwam ook nog een keer samen met de cavia's in de krant toen ze een bioscoop bezoekje wonnen...sámen met de cavijs op 30-7-2009

Maar er zijn nog meer Wijdemansen die presaties leveren. Ron de zoon van Jos Wijdemans (Frzn) deed mee aan een toernooi voor G-teams.

Ron woont al 26 jaar op Amarant, het voormalige Piusoord. Hij is erg sportief, hij skeltert, biljart, rijdt paard en voetbalt. Tijdens de afgelopen Pinksterdagen werd op Amarant een "G" toernooi gehouden. De wedstrijdjes duurden 7 minuten en na 3½ minuut werd er gewisseld. De wedstrijden werden door echte scheidsrechters geleid. Een enorme klus, maar ze deden het met veel plezier en de nodige tact. Ron was ingedeeld in het team Hamerstraat. Ron en zijn team speelden 8 wedstrijdjes. Ron scoorde drie maal en twee andere spelers scoorden twee maal. Helaas voor het team en voor Ron, was hun keeper niet zo balvast. Het team verloor daardoor elke wedstrijd. Ome Rinus was als grote fan van Ron, toeschouwer en erg belangrijk voor Ron, hij hield de tijden en de doelpunten bij.

v.l.n.r. Ron, Jamie de keeper en medespeler Eric.

Ook een winnaar betreft mij zelf. In 2011 werden alle Peugeotklanten van Peugeotdealer Spijkers BV Goirle uitgenodigd op een Peugeot feestje in het CC Jan van Besouw. Peugeot bestond 120 jaar, Garage Spijkers 80 jaar en de huidige eigenaar Gerbranda was 25 jaar Garagehouder. Tevens werd het nieuwe model 508 geshowd. Op deze gezellige avond mocht iemand in de zaal de nieuwe Peugeot 508 voor een weekend gratis en voor niets gebruiken. Degene die de sleutel van deze auto onder zijn stoel vond was de gelukkige winnaar. En zie de sleutel hing bij mij onder de stoel. En zo heb ik deze peugeot 508 voor een weekend mogen gebruiken. Hier onder staat de foto met de bewuste foto bij het Gaiapark in Kerkrade. Het is een auto met veel technische snufjes, die ik in dat weekend niet allemaal heb kunnen uitproberen. De tijd was te kort.

De verjaardag van Ome Ben

Het was er weer druk op zijn verjaardag, een mini reünie. En hij genoot er weer van. Hij staat steeds verbaasd dat er zoveel neven en nichten voor hem komen. Maar hij is dan ook de nestor van de familie, de pater familias.

Met de reünie foto was ome Ben in zijn nopjes.

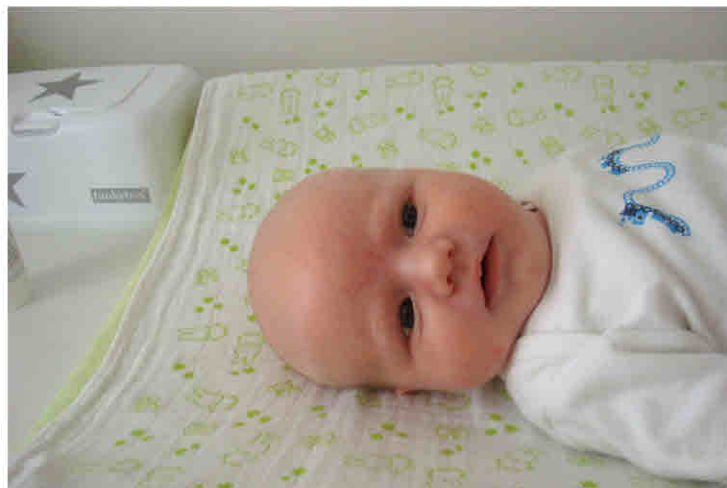
Gelukkig heeft men op de Reijshoeve een balkon, want waar zou er dan gerookt moeten worden. “Wie niet buiten roken kan, kan buiten roken”.

Hier staan ook niet rokers bij, even in de frisse lucht

Nieuws van de familie van Luijck-Wijdemans

Zoals de meesten wel zullen weten is op 22 mei Jens van Luijck geboren, zoon van Björn en Mirka van Luijck. Jens is een kleinzoon van Hans en Frieda van Luijck-Wijdemans. Hier nog een foto van de kleine Van Luijck.

Op 6 juli 2012 zijn Niels van Luijck (zoon van Hans en Frieda van Luijck-Wijdemans) en Elke van Drunen getrouwd. Elke was op 29 juni 2012 geslaagd aan de Universiteit van Maastricht voor Master Mental Health.

Enkele dagen eerder op 24 juni 2012 waren Hans en Frieda 40 jaar getrouwd en hebben dat gevierd met familie en vrienden bij de Commanderie in Tilburg

Wij feliciteren Björn en Mirka met hun zoon Jens, Hans en Frieda met jullie 40 jarige bruiloft en Niels en Elke met jullie huwelijk.

En natuurlijk Elke met haar Master Mental Health.

Laatste nieuws

Enkele dames uit ons midden (nichtjes en aangetrouwd) gaan een nieuwjaarsreceptie organiseren en daar is in het nieuwe jaar natuurlijk iedereen weer uitgenodigd. Nadere berichten volgen nog, we zijn nog maar in juli.

De volgende reünie. We hadden en hebben gepolst of we de reünie moeten herhalen en om de hoeveel tijd. Iedereen vond over twee jaar, dus 2014. De datum, we hadden gedacht weer zaterdag voor Pinksteren. Maar, dan verjaren twee familieleden, dus het comité gaat zich nader beraden (mogelijk Hemelvaarstdag?).

Dit was een krant met vele nieuwtjes, een dik gevulde dus, wij hopen de volgende keer weer zo'n gevulde krant te hebben. Aan ons zal het niet liggen.

Joseph (Ant.zn)

De Steenkapper

Familiekrant 3

Julia Gordebeke, de dochter van Eric en Annebelle Gordebeke- Wijdemans behaalde op vrijdag 6 juli j.l. haar b-diploma en haar c-diploma op 20 juli j.l. in zwembad Reeshof. Wij feliciteren haar namens de hele familie.

Jos Wijdemans (Frzn) stuurde ons een anekdote over tante Riek.

Op een keer dat tante Riek en oom Jan bij hen op bezoek waren, mogelijk in 1953, het was rond Sinterklaastijd. De kinderen van ome Frans zaten dicht bij haar en lieten trots hun Sinterklaas cadeautjes zien. Natuurlijk was het voor haar een leuk moment omdat ze dit nog nooit had meegemaakt.

Toen kwam het woord "taaitaipop" ter sprake. Ze moest ook maar eens een stukje proeven. Maar tante Riek begon onbedaarlijk te lachen. Zij snaptten er niets van. Toen ze uitgelachen was vertelde ze wat "taai" in het Indonesisch betekende. Het was stront en omdat het taaitaai, meervoudsvorm in het Indonesisch, was betekende voor haar dat het veel poppenstront was dat ze moest proeven. Natuurlijk heeft iedereen daar ook erg om moeten lachen. Jaren later toen Jos echt Bahasa

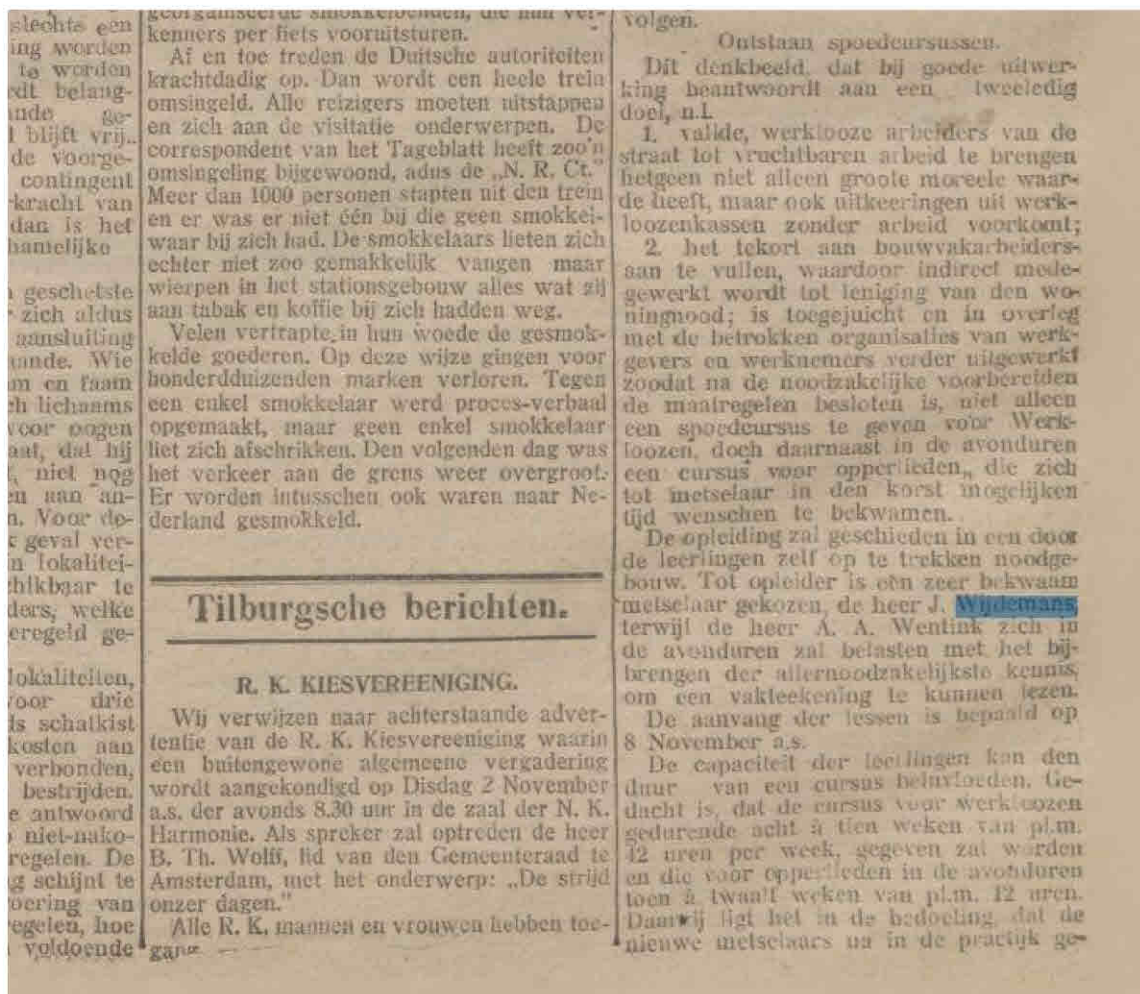

gestudeerd heeft, leerde hij dat "kenyal" taai was. Een taaitaipop is dan in het behasa: "Boneka kenyal-kenyal".

Dus, als jullie onverhoopt een kersverse Indonesiër of Indonesische zult ontmoeten, moet je deze fout zeker niet maken.

Opa Leonardus (Sjefke) Wijdemans

In "Steenkapper" nr.5 heb ik geschreven over opa als leraar metselaar. Ik vond bij toeval een verslag daar over in de "Nieuwe Tilburgsche Courant" van 30 oktober 1920.

Ook vond ik in de kranten aanbestedingen gedaan door overgrootvader Jacobus Wijdemans. Hij was actief tussen 1896 en 1910 (hij is dan tussen de 44 en 58 jaar). Hij heeft 47 keer ingeschreven waarvan er acht gegund zijn. Met andere woorden, metselwerk dat hij heeft mogen maken.

Opvallend is dat hij één keer in 1896, vier keer in 1898 en één keer in 1899 inschrijft onder de naam van J. Wijdemans en Zn. Daar uit moet geconcludeerd worden dat onze overgrootvader met zijn zoon (onze opa) samen werkt. Opa is dan tussen de 21 en 25 jaar. mogelijk was hij juist uit militaire dienst.

Pas in 1910 (daarna niet meer) vinden we zelfstandige inschrijvingen van Jos Wijdemans. Opa besteed dan aan onder zijn eigen naam, mogelijk dat zijn vader bij hem in dienst staat.

Een goed jaar later, eind 1911, overlijdt Helena Deelen, de tweede echtgenote van overgrootvader.

Hij zelf vertrekt in 1912 voor enkele maanden naar Roermond naar zijn dochter Gordina en komt dan weer terug naar Tilburg. Mogelijk is hij helemaal ontredderd en blijft alleen achter, ook zijn dochters Godefria en Elisabeth zijn het huis uit. Is dat misschien de oorzaak van zijn drank probleem?

Nog een ander verhaal van Jos van ome Frans.

“(Waarschijnlijk) Mijn laatste vakantie bij opa en oma Wijdemans”

Ik, Jos, was ongeveer 10 jaar oud toen ik mocht logeren bij opa en oma. Daar was ook een tante Frieda. Ik had bij haar altijd het gevoel niet welkom te zijn. Niet dat ze hierover iets gezegd had, maar ze commandeerde me erg veel. En als ik me gewassen had werd ik meteen nagekeken en ze vond altijd wel iets aan of in mijn oren. Die werden dan meteen schoon gemaakt en niet zachtzinnig vond ik. Misschien had het ermee te maken, dat ik ooit eens vergeten was om het deksel van de WC omhoog te doen toen ik moest poepen. Ik daar een mooi hoopje op gemaakt. En omdat in niet wist hoe dat hoopje in de WC te krijgen heb ik hem maar laten liggen. Ik was het liefst bij opa. Contributie mee ophalen. Wandelen samen met de hond Peggie. Ik mocht van opa dikwijls mee naar de vliering. Daar stond wat gereedschap en wat ik erg leuk vond, een slijpsteen. Ik mocht daar aandraaien als opa iets wilde slijpen.

Slapen deed ik in de slaapkamer waar ook oom Ben en oom Jan sliepen. Op een keer, ik weet echt niet meer hoe het kwam, gooide ik de lampetkan om. De hele vloer van de slaapkamer was klets nat. Ik denk dat ik lichtelijk in paniek was, want ik wist al wel hoe tante Frieda me op mijn donder zou geven. Ik dacht dat ik het wel kon oplossen door met, het net gesteven en gestreken, overhemden van oom Jan en oom Ben het waswater op te dweilen. En dat was me goed gelukt ook vond ik. Maar wat moest ik met die overhemden beginnen?. Wel ik heb die netjes verborgen. Hoe tante Frieda er achter is gekomen dat weet ik niet. Ik weet wel dat ik geweldig op mijn donder kreeg en dat ik naar huis moest. Daar moest ik natuurlijk vertellen waarom ik al weer terug was. Hoe daarop gereageerd is weet ik niet meer. Maar ik dacht dan oma Brutsaert er wel om gelachen heeft.

Wie nog een extra stamboomkboek wil bekomen, dan kan dat. Er zijn nog enkele exemplaren over voor € 5,- pst.

Neem dan contact op met Joseph Wijdemans j.wijdemans@hetnet.nl

---

Het reüniecomité heeft vanaf het begin met elkaar afgesproken, indien er wat geld overblijft van de reünie dan zetten wij een bloemetje op het graf van opa en oma Wijdemans, mits het graf nog bestaat.

Ik heb in 1997 de grafrechten op moeten zeggen namens ome Ben. In dat jaar kreeg hij weer een rekening voor 10 jaar.

Ik weet uit ervaring dat men op Korvel niet meteen gaat ruimen. (Mijn opa en oma Vennix hebben er nog meer als 10 jaar gelegen nadat ik de grafrechten had opgezegd).

Het graf van opa en oma Wijdemans is nog steeds intact en dus heb ik er deze week twee bol chrysanten op gezet. Ik heb er meteen een foto van gemaakt. Er staat ook nog een klein struikje chrysant op. Dat is ongetwijfeld een overblijfsel van een bloemetje dat er jaarlijks op zet wordt met Allerzielen.

Joseph (Antzn)

De Steenkapper

Familiekrant 4

september 2012

Wederom heeft Jos Wijdemans (Frzn) een verhaaltje opgestuurd over zijn logeerpartij bij opa en oma Wijdemans.

(Waarschijnlijk) Mijn laatste vakantie bij opa en oma Wijdemans

Ik, Jos, was ongeveer 10 jaar oud toen ik mocht logeren bij opa en oma. Daar was ook een tante Frieda. Ik had bij haar altijd het gevoel niet welkom te zijn. Niet dat ze hierover iets gezegd had, maar ze commandeerde me erg veel. En als ik me gewassen had werd ik meteen nagekeken en ze vond altijd wel iets aan of in mijn oren. Die werden dan meteen schoon gemaakt en niet zachtzinnig vond ik. Misschien had het ermee te maken, dat ik ooit eens vergeten was om het deksel van de WC omhoog te doen toen ik moest poepen. Ik daar een mooi hoopje op gemaakt had. En omdat ik niet wist hoe ik dat hoopje in de WC moest krijgen heb ik hem maar laten liggen. Ik was het liefst bij opa. Contributie mee ophalen. Wandelen samen met de hond Peggie. Ik mocht van opa dikwijls mee naar de vliering. Daar stond wat gereedschap en wat ik erg leuk vond, een slijpsteen. Ik mocht daar aandraaien als opa iets wilde slijpen.

Slapen deed ik in de slaapkamer waar ook oom Ben en oom Jan sliepen. Op een keer, ik weet echt niet meer hoe het kwam, gooide ik de lampetkan om. De hele vloer van de slaapkamer was klets nat. Ik denk dat ik lichtelijk in paniek was, want ik wist al wel hoe tante Frieda me op mijn donder zou geven. Ik dacht dat ik het wel kon oplossen door met, de net gesteven en gestreken, overhemden van oom Jan en oom Ben het waswater op te dweilen. En dat was me goed gelukt ook vond ik. Maar wat moest ik met die overhemden beginnen?. Wel ik heb die netjes verborgen. Hoe tante Frieda er achter is gekomen dat weet ik niet. Ik weet wel dat ik geweldig op mijn donder kreeg en dat ik naar huis moest. Daar moest ik natuurlijk vertellen waarom ik al weer terug was. Hoe daarop gereageerd is weet ik niet meer. Maar ik dacht dan oma Brutsaert er wel om gelachen had.

Jos Frz

Afgelopen zondag 2 september 2012 vonden in Tilburg de Ten Miles plaats. Het is een jaarlijks terugkerend evenement op de eerste zondag van september. De hele stad is in rep en roer door diverse afsluitingen. Het verkeer zoekt zich een andere weg en heel veel mensen komen op het evenement af. Kortom het is druk in de stad. Twee familie leden hebben aan

deze tocht deel genomen: Dave Wijdemans, zoon van LeoWijdemans Tinozn en Henny Wijdemans dochter van ome Frans. Van beiden hebben we een actie foto.

Henny Wijdemans met nr.6964, loopt hier ter hoogte van het kantongerecht in westelijke richting. Zij deed over de afstand van 10 km 2.uur en 50 seconden. De Lady's start was om 14.50 u.

Dave Wijdemans, met nr. 8570, loopt in westelijke richting ter hoogte van Paleisraadhuis. Hij deed over de afstand van 10 km 48 min en 17 sec.

Maar er waren nog meer sportievelingen in de familie zie de volgende krantenberichten:

spelen.
Ze dreven de sportiviteit zoover dat ze op Aug. nogmaals om den lauwertak willen elen.

ZILVEREN VOETBALWEDSTRIJDEN.
Voor de wedstrijden om den Zilveren Bal, Zondag 25 dezer op het terrein van Sparbeginnen, zijn de volgende vereenigingen geschreven: Excelsior, Sparta, VOC, Feijoord en Xerxes (Rotterdam), H. D. V. S., diedam), Willem II (Tilburg), V. U. C. en D. O. (Den Haag), Furtuna (Vlaardingen), Gooi (Hilversum), P. E. C. (Zwolle) en reules (Almelo).

VEDEDE—GEBR. DIEPEN.
A.s. Zaterdagmiddag spelen b.g. eiftallen n vriendschappelijke wedstrijd op het O. O-terrein aan de Elzenstraat.
Na afloop van dezen wedstrijd treden de tearnen van beide vereenigingen tegen elra in het veld, waarbij voor den winnaar or den heer Spanings een mooie medaille rdt beschikbaar gesteld.

GEEL-ZWART.
A.s. Zaterdag neemt de tweede ronde van Seriewedstrijden van b.g. vereeniging een nvang. Stonden de wedstrijden van den rste ronde in het teeken van drukke bagstelling, a.s. Zaterdag zal dat niet minr zijn. Dan toch immers zullen de winars elkaar bekampen om een plaats in de tale te bereiken.
Dor loting plaatsen zich de volgende elf-

opstelling van de Volt-ploeg is zooals altijd, hoewel misschien voor mej. J. Verhees een invalster zal mee moeten doen.
Aangezien ook de leiding van dezen titanenstrijd in goede handen berust, kunnen we er van overtuigd zijn, dat woest en te forsch spel uitgesloten blijft.

GYMNASTIEK EN ATHLETIEK VER. VOLT
Donderdag j.l. werd een aanvang gemaakt met het eerste gedeelte van de tienkamp athletiek der heeren. Vanwege te warmte moest no. 5 400 M. hardloopen, tot Zondag 18 Aug worden uitgesteld, waarop ook de overige nummers afgewerkt zullen worden. Uit de onderstaande resultaten der reeds afgewerkte nummers blijkt ten duidelijkste, dat de oude rivalen in de overige nummers betere resultaten moesten behalen, dan ze tot nog toe gedaan hebben, willen ze hup kans op den wisselbeker behouden.

Polstok verspringen:
1 A. **Wijdemans** 7.35 M. a C. Simmers 6.90 M., 3 Van Loon 6.75 M. 4 F. van Amelsfort 6.28 M.

Discuswerpen: 1 G. Jansen 25.85 M., 2 C. Simmers 25.58 M. 3 F. van Amelsfort 24.97 M. 4 A. Jansen 24.15 M.

100 M. hardloopen: 1 A. **Wijdemans** 12.1 s. 2 G. Jansen 12.1 sec., 3 W. van Dongen 12.2 sec., 4 F. van Amelsfort 12.3 sec.

Duitsche driesprong: 1 F. van Amelsfort 10.71 M. 2 A. Dirken 10.58 M., 3 A. **Wijdemans** 10.56 M. 4 C. Simmers 10.51 M.

Het is een bericht uit de Nieuwe Tilburgse Courant van 16 augustus 1929. Het betreft hier ome Janus

Bij apothekers en drogisten

SARTO—D.L.S.

A.s. Zaterdag zal Sarto eene vriendschappelijke wedstrijd spelen tegen D L S (afd. snijderij fa. v Arendonk). De opstellingen zijn als volgt:

SARTO: A. v.d. Wildenberg, J van Berkel, C Strijbosch, H van Hest, B. Schepens (aanvoerder), M **Wijdemans**, A Wayers, J. v. d. Wildenberg, P Jansen, A de Jong, A van Iersel.

D.L.S. is als volgt: Th. van Ierland, N. Smulders, Th. Schepens, N. Hamers, J. van Laarhoven, Th. Thijssen, N. Baeten, P v d Wouw, J Spijkers (aanv.), S. van Gerven, W. Verhoeven.

RKVV RODA.

Ook ome Tino was sportief, hij speelde bij Sarto. Dit bericht komt uit de Nieuwe Tilburgse Courant van 12 maart 1930.

dag na afloop de kampioensvlag geheschen kunnen worden.

Morgen plaatsen wij de samenstelling der beide elftallen.

**R.K.V.V. SARTO—VINCENT.
WORDT SARTO KAMPIOEN?**

A.s. Zondag zal bovengenoemde ontmoeting plaats vinden op het nieuwe Sarto-terrein. Er zal Sarto een danige strijd wachten, vooral daar zij gehandicapt zijn door 't niet medespelen van hun aanvoerder A. Hessels, welke de stuwkracht is van Sarto.

De opstelling is als volgt gewijzigd:

A. Wildenberg, J. van Berkel H. Lemmens, C. Strijbosch, B. Schepens, L. **Wijdemans**, H. Wayers, P. Janssen, W. van Hest, A de Jong
A. van Iersel.

Ook ome Leo speelde bij Sarto. Dit is een bericht uit de Nieuwe Tilburgse Courant van 6 maart 1930. Of Sarto kampioen is geworden heb ik niet kunnen vinden. Misschien weet iemand van de familie de uitslag.

Dit is het weer voor deze maand. Wilt u reageren of hebben jullie nieuwtjes, ze zijn altijd welkom bij j.wijdemans@hetnet.nl

De Steenkapper

Familiekrant 5

Oktober 2012

Rectificatie.

Bij het verslag van de Ten Miles in vorige familiekrant is wat misgelopen. Henny Wijdemans en Dave Wijdemans hebben niet 10 km gelopen maar Ten Miles en dat is ruim 15,5 km. Dat scheelt toch weer een afstand tussen Goirle en de Belgische grens. Sorry, ik was in de veronderstelling dat Ten Miles alleen maar een naam was om een evenement te benoemen. Daarbij is mij ook duidelijk geworden dat Henny, ondanks dat ze niet voldoende heeft kunnen trainen, maar één seconde langzamer heeft gelopen dan vorig jaar, waarbij ze toen haar persoonlijk record verbeterd had met 2 sec.

Weer een sportieve prestatie

Op 30 september deden Dave en Leo Wijdemans van ome Tino mee aan de Run, Bike, Run in Tilburg en behaalde daar als duo een knappe vierde plaats! Ze kwamen 43 sec. te kort voor een podiumplaats. De wedstrijd bestaat uit eerst 5 kilometer hardlopen (Dave) 20 kilometer fietsen (Leo) en nog een keer 2.5 kilometer hardlopen (Dave). Een knappe prestatie gezien hun leeftijd, Leo 65 en Dave 40!

Nogmaals Hans Jochem Wijdemans

In Steenkapper nr. 4, vertelde ik al het een en ander over deze persoon, die in de Gouden Zwaan op Den Heuvel heeft gezeten. Over hem gaat nog een gebeurtenis, dat ergens in een van de reisboeken van ene graaf De Monconyseen staat beschreven.

We schrijven november 1669! Een op het eerste gezicht verliefd geworden Fransman probeert een mooi, Oisterwijks kamermeisje van zeventien lentes, Elisabeth de Saint Mourel, met geweld te schaken uit de herberg "De Zwaan" aan de Heuvel te Tilburg. Dit loopt uit op een bloedig, nachtelijk drama. Het meisje, dat in de mening verkeert een moord te hebben begaan, vlucht in een novembernacht naar Hilvarenbeek, koopt onderweg een jongenspak en treedt - drie dagen later - te Dendermonde in België bij een Spaanse troep partizanen als soldaat in dienst. Zij houdt haar sekse geheim en trekt enige jaren al vechtende, niet als vrouw herkend, met de soldaten heen en weer. Ze onderscheidt zich door een roekeloze moed totdat zij, tengevolge van een verwonding, als jonge vrouw wordt ontmaskerd. Tenslotte trouwt zij met de zoon van haar Tilburgse ex-patroon, nadat zij door de Prins van Oranje met een jaargeld is beloond en te Breda op de Markt een herberg is gaan exploiteren. Of ze lang en gelukkig leefden, verhaalt de geschiedenis niet. Wél, dat hun nakomelingschap uit een later berucht geworden zoon bestond. Dat alles heeft zich afgespeeld driehonderd jaar geleden.

De Zwaan

De herberg op den Heuvel was een goed beklante boerenherberg waar tevens logies verleend werd, al zal ze de naam "hotel" wel niet hebben kunnen opbrengen. Zij bezat een uithangbord in de vorm van een zwaan met een vergulde kroon boven het hoofd, die het aan de burgerij overliet de herberg een naam te geven. In de wandeling sprak men in Tilburg van "De gekroonde Zwaan". De waard was een zekere Cornelis Weijerman, die bekend stond als een klein, dik mannetje, dat "even weinig verstand verried als hij werkelijk bezat". Hij wordt beschreven als een rijke boerenzoon, die eigenlijk alleen maar deugde om bier te tappen voor de drinkebroers en zelf ook mee te drinken. Het was zijn heel wat flinkere vrouw, die de zaak draaiende hield en zich met de betere bezoekers bemoeide. Ze hadden vier kinderen met een zoon Jacob. Cornelis Weijerman had de herberg gekocht van de vorige eigenaresse, de weduwe Jenneke de Crom, zo vertelt het verhaal. Herberg "De Zwaan" wordt al genoemd in 1580 toen een Jan Cornelis eigenaar was. In 1639 staat er als eigenaar ene Nicolaas de Crom genoteerd en in 1702 woont er als eigenaar ene Hans Jochem Weydemans. Welke naam sterk gelijk op die van Cornelis Weijerman. Je weet maar nooit!

Emigranten

In "De Zwaan" diende dus in 1669 als kamermeisje of dienstbode - vermoedelijk in beide functies tegelijk - Elisabeth de Saint Mourel, wier voornamen we ook populair als Lieske en Lys vermeldt vinden. Deze Elisabeth was een dochter van Ludovic de Saint Mourel, een Fransman, die met zijn gehele gezin in Oisterwijk woonde. Dit gezin bestond uit vijf personen: man, vrouw, een dochter en twee zonen. De familie was van nette komaf maar straatarm. De vader vertelde, dat hij om redenen van geloof Frankrijk had moeten verlaten. De familie De Saint Mourel ging nooit naar de R.K. Mis, ze had veel omgang met de bejaarde, plaatselijke predikant ds. Jodocus Wylichius en de kinderen werden gereformeerd opgevoed. De spraakmakende gemeente vond het echter wel vreemd, dat deze familie zich in Oisterwijk gevestigd had, dus uitgerekend in Generaliteitsland, het brandpunt van katholicisme met nog zeer weinig protestanten. Men mompelde dan ook, dat De Saint Mourel zijn verhaal alleen opdiste om medelijden op te wekken, maar dat hij wel om andere reden uit Frankrijk zou verdreven zijn. Bewijzen voor deze lezing werden niet geleverd. Lieske zou één jaar oud geweest zijn toen haar ouders zich in Oisterwijk vestigden.

Ook Helvoirt

Later wordt, in een ander verhaal, dit zelfde Lieske als wees te Helvoirt opgevoerd. Na de dood van haar ouders heet zij uit het dorp te zijn weggelopen, omdat zij bang was op een boerderij uitbested te worden. Ook hier komt zij "omstreeks 1670" terecht in Tilburg, "waar zij in een café ging werken". Dat zou dus "De Zwaan" geweest kunnen zijn. Vrouw Weijerman had het meisje uit medelijden in dienst genomen. Zij was er aardig mee gesteld, want in "De Zwaan" logeerden nogal eens Fransen en Lieske de Saint Mourel sprak vloeiend Frans, waarbij ze haar verschijning ook nog mee had. Op zekere kwade dag stierf de vrouw van de herbergier, die de zaak - ondanks haar man - twintig jaar goed draaiende had gehouden, aan de koorts. Weijerman bleef met zijn kinderen achter. Daar het meisje uit Oisterwijk - of, zo men wil, uit Helvoirt - wel zag, dat haar baas en diens zoon Jacob, die als kok optrad, het alleen niet zouden volhouden, bleef zij in dienst. Zoon Jacob toonde zich niet ongevoelig voor het mooie meisje in wie hij bovendien een geschikte vrouw zag voor de tijd, dat hij "De Zwaan" zou overnemen. Lieske gaf echter niet thuis. Het was: handjes af! Jacob was voorbestemd geweest om geestelijke te worden. Daartoe werd hij aanvankelijk in een klooster opgevoed maar was "teruggekomen". Spotters noemden hem "de verlopen pastoor", want sinds de opvoeding aan de waard alleen moest overgelaten worden, kwam daar niet veel van terecht.

Fatale nacht

Na de dood van de waardin hield Lieske de zaak mee op peil. Nog altijd floreerde "De Zwaan" daar op de Heuvel in Tilburg, totdat de fatale novembernacht van 1669 kwam. Vrij laat in de avond stopte de postwagen voor "De Zwaan". Hij bracht een Frans zakenman aan, die logies vroeg. De onbekende gast, die uiteraard vooral contact kreeg met Lieske, was getroffen door de charme van het meisje, zoals dat heet in verhalen als dit. Op het horen van haar mooie Franse naam verklaarde hij, dat ze een nicht van hem moest zijn. Hij stelde het meisje voor met hem naar Frankrijk te gaan, waar hij haar bij haar welgestelde familie zou terugbrengen. Ofschoon Lieske het voorstel van de hand wees, sliep zij die nacht slechter dan anders. Hoewel zij zich niets meer van haar geboorteland herinnerde, had het verhaal van de Fransman toch diepe indruk gemaakt. Stel, dat het eens waar was!... Ook de vreemdeling sliep die nacht niet, want hij had het plan opgevat het meisje tegen haar wil te schaken.

Hevig duel

Midden in de nacht hoort het meisje hoe het raam van haar kamer geopend wordt en ze ziet de Fransman binnendringen. Hij herhaalt zijn uitnodiging en zegt, dat er een rijtuig gereed staat. Als Lieske opnieuw weigert en om hulp begint te schreeuwen, stopt hij haar een zijden doek als prop in de mond. Doordat het meisje lawaai blijft maken, begint hij, woedend geworden, met zijn degen te zwaaien. Hij struikelt, waarbij het meisje kans ziet de degen te grijpen en hem daarmee te bedreigen. De man poogt een tafel tegen haar aan te gooien, struikelt opnieuw en valt met grote kracht in zijn eigen degen. In een andere lezing vinden we dit alles echter gecomprimeerd tot de tamme mededeling: "Op zekere dag stak zij een Tilburger, die haar vastgreep, met het mes, dat zij steeds bij zich in de gordel droeg". Wat wél zo geloofwaardig klinkt!

Hoe dan ook, in "De Zwaan" is groot tumult ontstaan na de mislukte schaakpoging. Weijerman en zoon Jacob en ander volk komen toelopen. Daaronder bevindt zich ook de postiljon, die Lieske als moordenares aanwijst, terwijl men zich bezighoudt met de verzorging van de zwaar bloedende Fransman. Deze is "stervend" in elkaar gezakt, maar over zijn dood wordt niets meer vernomen.

Op de vlucht

Lieske verkeert in de mening een moord gepleegd te hebben, hoewel zij - volgens haar uiteenzetting - uit pure zelfverdediging heeft gehandeld en het drama aan toeval moet worden toegeschreven. Intussen heerst er volop paniek in "De Zwaan". Daar Weijerman het ergste vreest, adviseert hij het meisje maar de benen te nemen, waarvoor hij haar wat geld meegeeft. Diezelfde nacht nog vlucht het slecht geklede Lieske naar Hilvarenbeek. Ergens onderweg raakt zij in contact met twee vrouwen, waarvan één zo pas haar 15-jarige zoon door de dood verloren heeft. Na enig heen en weer gepraat verkoopt deze vrouw aan Elisabeth de Saint Mourel het netjes bewaarde communicatiepak van haar zoon. Als jongeman vermomd trekt het meisje verder om drie dagen later te belanden in Dendermonde in België. Daar wordt zij, eerst als trommelslager en later als soldaat, opgenomen in een vrijschare van Spaanse fuseliers. Deze stond onder leiding van Campo Plantines (elders Plotinus genoemd). Dit korps had zich tot taak gesteld het de Fransen in de rug lastig te maken.

Tobias Morello

Elisabeth noemde zich bij haar aanmelding Tobias de Mourel. Die voornaam had zij ontleend aan de knaap wiens pak zij droeg naar zij later zelf heeft verteld. Haar commandant, met wie zij goed overweg kon, vond de naam Mourel te Frans en verspaande hem daarom tot Morello. Zo werd Tobias Morello geboren, waarvan niemand vermoedde, dat men met een vrouw te maken had, hoewel haar fijn gezicht opviel. Nu volgden er jaren van militairenavontuur, waarin Tobias Morello, alias het dienstmeisje uit "De Zwaan" op de Heuvel te Tilburg, staaltjes van onbegrijpelijke moed aan de dag legde.

In 1672 voerde zij de guerrillastrijd tegen de Fransen. Ze werd tot sergeant bevorderd en had op een gegeven moment de leiding over een halve compagnie. Zij opereerde in het Stichtse en Gelderse heuvelland en zelfs tot in het Rijnland en in Munsterland.

Doodsverachting

Bij Nijkerk overviel haar troep een door Munsterse troepen bewaakt konvooi, dat proviand, geld en munitie vanuit Munster naar het Franse hoofdkwartier te Utrecht vervoerde. Het konvooi maakte ter verdediging een wagenburcht, maar Tobias Morello sprong te paard over de samengebonden disselbomen te midden van de vijand. Het konvooi werd veroverd. Deze stoutmoedigheid leverde "Tobias" driehonderd ducaten beloning en een bevordering tot vaandrig op. Bij het plotseling oprukken van de Fransen werd ze te Swammerdam gevangen genomen, maar wist te ontsnappen en zich bij de ruiters van Plantines te voegen. Een aanbod van stadhouder Willem III om als luitenant in het Staatse leger te treden sloeg zij af.

Eens ook nam Tobias Morello met haar mannen dertig Fransen gevangen.

Later schijnt zij toch bij de Staatsen terecht te zijn gekomen. Zij ontmoet - hoe merkwaardig ook, Jacob Weijerman, de eens afgewezen zoon van haar Tilburgse baas. Jacob blijkt als lijfknecht in dienst van ene "mijnheer van Zuylenstein" voor wie hij als gevolmachtigde optreedt. Bij het overbrengen van een voor de graaf Van Hornes bestemde brief komt het tweetal even oog in oog te staan. Tobias geeft geen enkel teken van herkenning en zorgt er voor, dat de ontmoeting met Jacob zo kort mogelijk duurt. Deze gebeurtenis vond plaats drie jaar haar verdwijning uit Tilburg.

Ontmaskerd

Tenslotte raakt Tobias Morello gewond bij de slag om Bonn. De Fransen hadden deze stad opgegeven na de belegering door het verenigde Staatse en keizerlijke leger, onder Montecuculi en de Prins van Oranje. De verovering van Bonn werd gevierd op 15 november 1673. Bij de strijd was Tobias Morello gewond geraakt door een schot in de borst. Chirurgisch ingrijpen leidde toen tot de ontdekking, dat men met een jonge vrouw te maken

had. De ontmaskering van haar werkelijke identiteit ging rond als een lopend vuur en bereikte ook Jacob Weijerman, die ook bij Bonn weer present bleek te zijn...!

Een jaar na de curieuze ontdekking ontbiedt de Prins van Oranje Elisabeth de Saint Mourel naar zijn hoofdkwartier te Breda. Hij verleent haar een jaargeld van f 200 wat in die tijd een behoorlijk bedrag betekende. Lieske zet nu een herberg op, op de Grote Markt te Breda, en trouwt daarna met de eens afgewezen Tilburger Jacob Weijerman. Uit ingewonnen informatie vernamen wij, dat de oprichting van deze herberg door Elisabeth de Saint Mourel heeft plaatsgehad.

In Tilburg was intussen "De Zwaan" van Cornelis Weijerman sterk achteruit gegaan zoals te voorzien was geweest. Enige jaren na de dood van zijn vrouw en de verdwijning van Lieske stierf de waard. Zoon Jacob was aan de zwerf geraakt en bij "mijnheer van Zuylenstein" terecht gekomen. Elisabeth de Saint Mourel heeft nooit meer iets van haar familie vernomen.

Jacob Campo

Uit haar huwelijk is een zoon geboren, Jacob Campo Weijerman, de bekende schilder. Zij gaf hem als tweede naam die van "Campo" als herinnering aan haar later tot luitenant-kolonel bevorderde commandant van Dendermonde, Campo Plantines, die zij steeds als haar weldoener beschouwd heeft. Die zoon werd geboren drie jaar na haar trouwen. Een moreel succes schijnt de man niet te zijn geworden. Hij zou zich later erg berucht gemaakt hebben.

Er is over hem een boek geschreven, waarin het verhaal van Tobias Morello in 1841 voor het eerst werd gepubliceerd.. Het boek over Jacob Campo Weijerman verscheen in 1763 bij Pieter van Os te 's-Gravenhage onder de titel "Zeldzame levensgevallen van Jacob Campo Weijerman". Volgens internet leefde deze Weijerman van 1677 tot 1747. In het archief van de gemeente Breda is hij niet terug te vinden.

Hij wordt genoemd als Nederlands schilder en schrijver, auteur van "De levensbeschrijvingen der Nederlandse kunstschilders en kunstschilderessen" (vier delen 1729-1769), publiceerde voorts schotschriften, hekeldichten en enige toneelstukken. Hij heeft dus toch wel iets gepresteerd, al hoewel hij een behoorlijke schuinsmarcheerder blijkt te zijn geweest, die zich veel vijanden op de hals haalde.

Jacob Campo Weijerman

Levenslang

Naast zijn politieke bedrijvigheid toonde hij zich nogal "wispelturig jegens het vrouwelijke geslacht". Uit eindelijk draaide het er op uit, dat hij door het Hof van Holland tot levenslange gevangenis-straf werd veroordeeld "ter zake van onbeteugelde lust tot paskwilschrijven". Dit vonnis viel 22 juli 1739. Hij zou jaren in de Gevangendoor te Den Haag opgesloten gezeten hebben en daar in 1747 zijn overleden. In de gevangenis vermaakte hij zich met het temmen van muizen, die op zijn fluiten naar hem toekwamen en zich uit zijn hand lieten voeren. Vóór zijn veroordeling had hij o.a. in Vianen en Leiden gewoond. In deze laatste stad liet hij zich als "Medicinae studiosus" inschrijven op 11 maart 1737, dus op 60-

jarige leeftijd. Of hij ook een medische graad behaald heeft, is niet bekend. Enige titels van de schotschriften, die Jacob Campo naar de gevangenis deden verhuizen, luiden: Amsterdamsche Hermes, Rotterdamsche Hermes, Ontleeder der Gebreeken, Echo des Waerelds, Vrolijke Courantier, De vrolijke Tugtheer, en De naakte Waerheid. Sommige van zijn toneelstukken zijn destijds opgenomen in de bibliotheek van de Nederlandsche Maatschappij voor Letterkunde te Leiden.

Vraagtekens

De hierboven vertelde geschiedenis zit veel romantiek, zodat men haar misschien wel met een korreltje zout dient te nemen. Waarheid en verlichtsel zitten er hoogst waarschijnlijk dooreen gemengd. We blijven met een aantal niet opgeloste vragen zitten. De namen Weijerman en Weijdemans liggen dicht bijelkaar. Hans Jochem Weijdemans wordt zelfs een keer als Weijerman geschreven. Zeker als je weet dat Theodorus Weijdemans uit Raamsdonk (mogelijke broer van Hans Jochem) en zijn broer Andries, als tweede naam Cornelis hebben. Hier ligt nog een terrein ter onderzoek. Er moet toch ook nog wel wat te vinden zijn over het verblijf van de familie De Saint Mourel te Oisterwijk.

Toch een mooi verhaal uit de herberg van Hans Jochem Wijdemans, geboren in Munder.

Toeval..... of niet?

Soms overkomen je dingen, waarvan je achteraf zegt “hoe kan dat nou?”

Ik werd in juli benaderd door een medewerkster van het nieuwe parochieblad “de Goede Herder”, de nieuwe naam voor de parochies in Tilburg-zuid en Goirle. Zij wilde een portret van mij in dit parochieblad als medewerker van de kerk St.Jans Onthoofding. Er kwam een interview en een foto. Alzo gebeurde. Nog geen 14 dagen later kwam een van de schrijvers van ons Heemblad “de Schutsboom” op het idee een uitgebreid interview te maken van mij met diverse foto’s. Dit in het kader van een vaste rubriek “Portelt van.....”. En ik ben dan portret nr. 237, of zoiets. Hij was niet op de hoogte van het stukje in het parochieblad; ik heb hem zo wijs gelaten.

“De Schutsboom” moest nog gedrukt worden of er stond een correspondent op de stoep van “de Uitstraling” met de vraag of hij over mij een verhaaltje mocht schrijven. Ook hij wist van de andere interviews niets af en ook hem ik maar zo wijs gelaten.

Nieuwe rubriek?

Naar aanleiding van het bovenstaande is het misschien aardig om een portret te schrijven over je zelf, je levenswandering, sport, hobby’s, je omgeving? Verluchtigd met foto’s. Het portret schrijf je dan zelf en mail het dan naar mij om het verhaal in de Familiekraant te zetten. Het is natuurlijk geheel vrijblijvend. Het is een manier om elkaar beter te leren kennen.

Denk er maar eens over na.

Joseph Wijdemans (Antzn)
(j.wijdemans@hetnet.nl)

De Steenkapper

Raemsdonck.

Familiekrant 6

november 2012

Zoals jullie waarschijnlijk wel weten heeft opa Wijdemans één echte zuster gehad en twee half zusters. We gaan het deze keer over deze drie zussen hebben. De meeste van ons hebben deze drie zussen nooit gekend en er is weinig over gesproken. We spreken voor het gemak maar van Tante Dien, Tante Frieda en Tante Betsy

Gordina Johanna Wijdemans

Zijn enige echte zus was tante Dien, geboren in Helmond op 1 juli 1878.

Op 27 april 1910 is zij gehuwd met Josephus Henricus Gijsbertus de Groot te 's-Hertogenbosch. Hij ging in de familie door als ome Sjef de Groot. Sjef de Groot was Sergeant-Majoor bij de infanterie en was een zoon van Josephus Jacobus Antonius de Groot en Anna Cecilia Rabou. Beiden geboren en overleden te 's-Hertogenbosch.

v.l.n.r: Helena, Ome Sjef de Groot, tante Dien, Antoon

Het eerste kind van tante Dien is vóór haar huwelijk geboren op 2 februari 1903 in de Hooge Nieuwstraat te 's-Hertogenbosch en is gewettigd bij haar huwelijk in 1910. Deze zoon had de namen Josephus Petrus Gijsbertus. De namen lijken verdacht veel op die van haar latere echtgenoot. Deze zoon heeft niet altijd bij zijn

Gedenk in uw gebeden de ziel van zaliger
Gordina Johanna de Groot
 geb. WIJDEMANS
 geboren te Helmond 1 Aug. 1878, overleden te
 Tilburg 13 April 1949, voorzien van de
 H.H. Sacramenten der Stervenden.

Moeder heeft veel geleden, lang heeft de Heer haar beproefd, maar zij heeft geduldig de tijdelijke loutering gedragen om des te zekerder de eeuwige kroon te winnen.

Zelfs in de hevige pijnen en de verlammende machteloosheid van haar ziekbed bleef moeder zoals zij altijd geweest was: een vrome en sterke vrouw. Wat had zij een groot Godsvertrouwen, wat was zij door haar opgewektheid een weldaad voor haar omgeving, maar vooral, wat had zij een schone, zorgzame liefde voor haar man en kinderen. Tot het allerlaatste ogenblik toe wilde zij leven om voor vader te zorgen en altijd was zij vol van hen, die zij zo lief had.

Wij zullen haar erg missen, maar wij bezitten voor altijd de kracht en het licht van haar voorbeeld. Zoals zij steeds offerbereid was, zo willen ook wij ons geheel overgeven aan Gods H. Wil.

Heer, geef haar de eeuwige rust.

Ouwerkerk, koster H. Sacrament.

moeder gewoond want in 1899 komt hij vanuit St.Michielsgestel bij zijn opa (onze overgrootvader) wonen op het adres Schoolstraat nr. 15.

Na het huwelijk van zijn moeder gaat hij bij hen wonen, in oktober 1910 te Roermond.

Uit het persoonsregister blijkt dat dit gezin

intussen verhuisd is naar Maasbree en van daar uit komen ze in februari 1926 weer terug naar Tilburg, Merodeplein 3. Het gezin is uitgebreid met een jongen en een meisje: Helena is geboren in 's-Hertogenbosch op 12 januari 1911 en Antonius in Roermond op 24 augustus 1913.

Het gezin blijft niet lang op hetzelfde adres wonen. Op het Merodeplein wonen ze maar 8 maanden en dan verhuizen ze naar Van Doorenstraat 25, in juli 1927 naar Poststraat 2, in september 1928 Tuinstraat 68, in oktober 1930 Langestraat 61 en tenslotte in juli 1932 naar Doornbosstraat 12. Of ze daar zijn blijven wonen is mij niet bekend. Tante Dien is overleden in Tilburg op 13 april 1949 en haar man vier dagen later op 17 april 1949.

Maria Godefrida Theresia Wijdemans

De tweede zus is tante Frieda. Zij is in Helmond geboren op 5 oktober 1886. Zij verhuisd met haar vader en moeder eveneens naar Tilburg naar de Prinses Sophiastraat 36. Na de dood van

In uw gebed wordt aanbevolen de ziel van zaliger
Mejuffrouw
MARIA GODEFRIDA THERESIA WIJDEMANS,
echtgenote van den Heer JOANNES CORNELIUS v. BERKEL
geb. te Helmond 5 Oct. 1886 en overl. te Tilburg 22 Dec. 1943
voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden.

Zij was de allerteederste moeder, en de liefde welke zij haren man en kinderen toedroeg, sloot de liefde tot God niet uit. Vooral zijn wij haar dankbaar voor de goede voorbeelden die zij gegeven heeft en voor de levendigheid van haar geloof. Wij herinneren ons hoe godvruchtig en heilig zij voor God leefde en dagelijks opging naar den tempel, hoe zij in alle verborgenheid zwoegde voor haar gezin en hoe zij uitmuntte door zachtzinnigheid en goedheid jegens haar echtgenoot en kinderen.

Als wij denken aan deze uwe dienstmaagd, o God, aan haar zoo zuiver en heilig huwelijksleven, aan haar zoo teeder en zelfopofferend hart, aan haar zoo stichtend ziekbed, dan schreien wij van liefde en dankbaarheid jegens God. En laat niemand zich verwonderen dat wij een echtgenote en moeder beweenen, die ons na een ijdele hoop op genezing, reeds zoo vroeg ontviel, aan wie wij zoo veel offers en tranen gekost hebben, maar laat hij met ons bidden, opdat zij spoedig door God opgenomen worde in Zijn Paradijs van louter geluk en vreugde. Want op haar is van toepassing het onfeilbare woord der H. Schrift: De moeder zal zalig worden door het baren van kinderen, zoo zij volhardt in geloof, liefde en heiligheid, aan ingetogenheid gepaard. (1 Tim. 2, 15.) Het was dan ook voor haar bij haar dood een groote troost, kinderen te hebben, waarvan er zes haar reeds voorgegaan waren naar den hemel, om er voor haar een plaats te bereiden.

Lieve man wees sterk in 't geloof, dan zal de God van vertroosting met u zijn. En gij, mijne dierbare kinderen, troost uw vader in zijn groote smart door een leven van gehoorzaamheid, weest eensgezind onder elkander. Weent niet zooals zij die geen hoop hebben. Want gij weet dat de Heer zal komen en mij verlossen en dat ik morgen Zijne heerlijkheid hoop te zien. Bidt daarvoor vurig tot het Goddelijk Kindje. Dank, dank voor al uwe zorgen. Tot weerziens in het Hemelnuis. K 2824

haar moeder op 30 december 1911, gaar haar vader in augustus 1912, één maand in Roermond wonen bij zijn dochter Gordina en haar man Josephus de Groot. Tante Frieda, dan costumnaaister, blijft achter in Tilburg tot haar vader terug komt uit Roermond, maar hij gaat dan wonen in de Schoolstraat 6 en zij drie maanden later op het adres Prinses Sophiastraat 35.

Tante Frieda treedt op 19 mei 1915 in het huwelijk met Johannes van Berkel van beroep ijzerdraaijer. Hij is

geboren in Tilburg op 15 oktober 1889 als zoon van Hubertus van Berkel en Anna Spapens. Zij gaan wonen in de Elleboogstraat 5e. Drie jaar

Tante Frieda met dochter Riet

later naar de Lange Schijfstraat 21. En dat is het adres van opa en oma Wijdemans. Zij verblijven daar tot januari 1922 en verhuizen dan naar Lange Nieuwstraat 101. Opa en oma verhuizen in juni 1922 naar Van Dijkstraat 9. Ten slotte verhuizen tante Frieda en haar man en gezin in 1934 naar het adres Dr.Schaepmanstraat 47.

Het gezin heeft vier kinderen gekregen waarvan één doodgeboren. Hun kinderen zijn: Maria geboren te Tilburg 21 april 1916 en overleden te Tilburg 2 mei 2001. Zij is in 1945 gehuwd met Laurentius van Berkel geboren te Tilburg 28 januari 1916 en overleden te Tilburg 16 juni 2000.

Vervolgens is Josephus geboren te Tilburg 20-6-1925 en ten slotte Hendrica geboren 26 december 1926 en gehuwd met Christ Hoedjes geboren te Tilburg 19 oktober 1923.

Tante Frieda overlijdt op 22 december 1943. Haar man hertrouwt met Elisabeth Schalkwijk, geboren te Tilburg 15 oktober 1902. Johannes van Berkel overlijdt in 1963 en zijn tweede vrouw in 1993, beiden te Tilburg.

Elisabeth Francisca Wijdemans

Als laatste komt tante Betsy. Ook zij komt in 1889 met haar ouders, broer en zusjes naar Tilburg. Tante Betsy is dienstbode en is in Tilburg geboren op 11 augustus 1894. Al op achtjarige leeftijd in 1902 vertrekt zij naar Boxtel om in februari 1904 weer terug te keren. Wat zij daar gedaan heeft zal altijd wel een raadsel blijven. Tussen 1902 en 1913 heeft zij als dienstbode gewerkt op het adres Antoniusstraat 40. Zij was daar intern. In februari 1913 gaat ook zij naar Roermond om een jaar later in juli 1914 naar Tilburg terug te keren, maar niet naar haar vader, maar naar de Lange Schijfstraat bij onze opa en oma Wijdemans. Ze verblijft daar tot mei 1915 want dan gaat ze ook weer intern wonen op het adres Heuvelstraat 7, weer als dienstbode. Dan gaat er iets goed mis, want in mei 1915 wordt zij opgenomen bij het instituut "De Goede Herder" Bredaseweg 375. Daar verblijft ze tot augustus 1922.

In 1900 werd door het kerkbestuur van de parochie Korvel een boerderij met grond gekocht aan de Bredaseweg voor de bouw van een klooster en een kapel voor de Zusters van O.L. Vrouw van Liefde van de Goede Herder. In 1902 betrok deze congregatie het nieuwe complex aan de Bredaseweg. De zusters stichtten een tehuis om "gevallen meisjes en dezulke, wier zedelijk heil gevaar loopt, op te nemen en tot deugdelijke

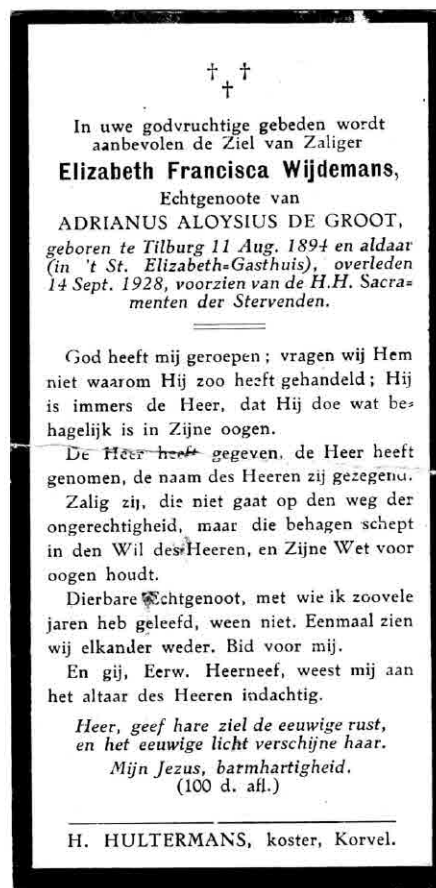
Christenen en nuttige leden der maatschappij te vormen". Aldus de omschrijving van het tehuis.

Tante Betsy is dus vanaf Heuvelstraat 7, rechtstreeks geplaatst in de Goede Herder. Zij was toen 21 jaar en heeft daar tot aan haar 28e jaar gezeten. Wat er precies aan de hand is geweest zal wel nooit bekend worden. Mogelijk dat het archief van de Goede Herder ooit uitsluitsel zal geven. Twee jaar later op 16 januari 1924 trouwt zij met Adrianus de Groot. Hij is geboren te Tilburg op 14 december 1887 als zoon van Johannes de Groot en Anna Donders. Hij was wever van zijn beroep. Zij wonen eerst in de Waterstraat 1 om een maand later te verhuizen naar Korenbloemstraat 3z, om weer drie maanden later te verhuizen naar Van Meursstraat 17.

Daar wordt hun dochter Anna op 24 april 1925 geboren. In 1927 wordt er nog een kind dood geboren. Precies een jaar later op 14 september 1928 overlijdt tante Betsy, slechts 34 jaar oud.

Ome Ben weet zich hier nog van te herinneren, dat hij op de dag van de begrafenis met dochtertje Anne moest gaan rijden in de kinderwagen. Hij was toen zeven jaar.

Adrianus de Groot blijft met een jong kind achter. Al binnen tien dagen verhuist hij naar Bredaseweg 313, waar zijn moeder woont en op het einde van dat jaar naar Boekweitstraat 6. Dan trouwt hij voor de 2^e keer op 7 juli 1931 met Magdalena Suanet. Hij gaat met haar op het adres Korte Schijfstraat 24 wonen. Het laatst bekende adres is Schoolstraat 15, waar zij in

augustus 1935 naar toe zijn getrokken en dat is het adres waar eens zijn schoonvader en onze overgrootvader Jacobus Wijdemans heeft gewoond. Mogelijk was de woning nog familiebezit.

Misschien zijn er neven en of nichten die bekend zijn geweest met de boven staande broer en zussen van opa Wijdemans en die nog iets meer weten over hun levenswandel.

Metalen foto.

Ik heb een tien jaar geleden van ome Ben een foto gekregen die op blik is afgedrukt. Ik weet niet wie er op staan (zitten). Het is wel familie. Zijn er onder de Neven en Nichten, en dan bedoel ik vooral de ouderen, die iemand herkennen?

Ik zelf denk dat links tante Frieda zit, vervolgens ome Janus, dan een onbekende (tante Jo?) en de laatste mijn vader ome Antoon. De voorste zou ome Ben kunnen zijn. Ome Ben zelf weet niet meer wie op de foto staan en zitten.

Joseph Wijdemans (Antzn) (email j.wijdemans@hetnet.nl)

De Steenkapper

Familiekrant 7

i.wijdemans@hetnet.nl

December 2012

Het eerste familieportret is binnen, Jos van Ome Frans

Het gebeurde in 1935 op 28 mei. Toen werd er een zoon geboren in een tehuis voor ongetrouwde moeders in Nieuw Ginneken. Ze gaven hem de naam van Jozef, roepnaam Jos. Waarom die geboorte in Nieuw Ginneken moest gebeuren is altijd een raadsel geweest. Want Martha Brutsaert was wel degelijk getrouwd met Frans Wijdemans en beiden woonachtig in Tilburg. Wel vertelde de moeder van Jos dat toen hij geboren werd, hij bijna zwart was. Ze weet dat aan het feit dat toen ze zwanger was van Jos heel veel drop gegeten heeft. Het klinkt onwaarschijnlijk, maar zo is dat verteld.

Toen Jos ongeveer één jaar was, verhuisde het gezinnetje naar de Hoefstraat in Tilburg. Daar

groeide Jos voorspoedig op. Toen hij ongeveer tweeën-eenhalf jaar oud was mocht hij met zijn vader, grootvader en betovergrootvader Wijdemans op de foto. Weer een jaar later mocht hij naar de bewaarschool, zoals dat toen heette. Toen Jos 5 jaar was nam hij ook zijn zussen Gerrie en Resie mee naar de bewaarschool. Althans dat was wel de bedoeling. Jos had andere plannen en ging met z'n zussen de buurt verkennen. Tegenwoordig

noemen ze dat spijbelen. Dat uitstapje heeft niet lang geduurd want een of andere akelige buurvrouw ging dat aan z'n moeder vertellen. En jullie weten wel wat moeders dan doen. Jawel! Haar kroost ophalen en naar school brengen.

Een ander voorval heeft rond die tijd ook plaats gevonden. Wat de aanleiding was kan Jos zich niet meer herinneren. Wel dat hij en zijn zussen goed nat zijn gemaakt door een vrouw die de ramen stond te zemen. Jos en zijn zussen jankend naar huis. Ze kregen droge kleren aan en moesten met moeder mee naar school. De vrouw die de kinderen nat had gemaakt was nog steeds bezig. Toen waren de rapen gaar. Hoe die vrouw het in haar hoofd haalde om haar kinderen nat te maken en dat moest ze maar eens bij haar doen. Tante Martha pakte de emmer met water en gooide die over de ramenpoetsster.

Toen Jos zes jaar was moest hij naar school, naar de Fraterschool, de Leo XIII school, in de Leo XIII straat. Dat was een goede school zeiden ze. Jos verschilt hierin van mening, achteraf

gezien. In de eerste klas was het wel leuk, behalve schrijven want dat deed hij van nature links (zoals meerdere familieleden) en nu moest Jos rechts leren schrijven. Ook weer achteraf gezien niet zo'n goed idee. De tweede klas bij meneer Schellekens was wat minder leuk. Hij had een rieten stokje en dat kwam af en toe op het hoofd van de leerling die niet bij de les was. Ook Jos kreeg hiermee te maken. Nog een nare eigenschap had die meester.

Flink aan je oor draaien of trekken en roepen: "Aha! Daar komt de ware aap uit de mouw gesprongen". De derde klas heeft ook een nare herinnering. Jos zat daar op een koortje "Jubilatio Deo" of zoiets. Een dag voor St. Cecilia was het koortje aan het repeteren. Plots zei de frater die zangles gaf. "Ik hoor daar een Brommertje" En wie was dat? Jos. Hij moest onmiddellijk stoppen met zingen, werd naar huis gestuurd en hij hoefde niet meer terug te komen.

Eén dag voor het feest, onbegrijpelijk. Het gekke is dat Jos nog steeds niet kan zingen, dat zeggen ze tenminste. Hij denkt er anders over. De vierde klas was een ramp. De leraar, meneer van Gool, was dol op straf geven. Jos had weer eens een keer niet opgelet en hij moest voor straf sommen maken 476 dat moet honderd keren opgeteld worden. Er zat een fout in of misschien wel meer fouten en toen moest hij er nogmaals honderd keren erbij tellen. Jos had een probleem want hij durfde thuis niet te vertellen dat hij strafwerk had, de meester had altijd gelijk en dan kreeg je nog meer op je kop. Dus ging hij achter in de Goirkese kerk strafwerk maken. De zwies kwam er achter en Jos werd de kerk uitgestuurd. Maar Hij had een ander plekje gevonden op het kerkhof. Dat ging een tijdje goed. Maar daardoor miste hij wel veel lessen. Het kerst- en paasrapport kon hij wel verdoezelen. Oorlogstijd was een goede smoes. De handtekening van zijn moeder kon Jos feilloos namaken. Hij had hier veel, tijdens het spijbelen, op geoefend. Maar het eindrapport daar kon hij niet omheen. Hij bleef zitten en er werd een briefje naar Jos zijn huis gestuurd met de vraag of iemand naar school kom komen om over het slechte leren te praten. Toen moest Jos met zijn moeder mee naar school. En daar kwamen ook de andere rapporten te voorschijn. Jos z'n moeder snapte er niets van, haar handtekening stond er op en ze kon zich er niets van herinneren. Uiteindelijk ging er een lichtje branden en kwam de aap uit de mouw. Iedereen kan op zijn klompen aanvoelen dat de aankomende vakantie niet erg leuk zou worden.

Gelukkig kon Jos naar Hooge Mierde om bij familie, de broer van oma, oom Frans, aan te sterken zoals dat toen heette. Het was daar erg leuk. Bij oom Frans was een onderduiker, hij heette ook Frans en die stond stro te vlechten om er manden van te maken. Frans keek alsmaar richting het dorp om in de gaten te houden of er Duitsers aan kwamen.

Het verhaal dat Jos met zijn zussen Gerrie, Resie en Goddie naar oma Wijdemans gingen is al in een vorig krantje geschreven. Misschien kun het daar nogmaals lezen. Na de lagere school ging Jos naar de ambachtsschool op de Spoorlaan voor een 3 jarige opleiding bankwerken/monteur. Op die school hadden de leraren bijna allemaal een bijnaam. Zo ook meneer de Zwart. Zijn bijnaam was aap omdat hij een sterk verhaal verteld had van een aap in zijn kippenkooi. Van de aap krijgen wij handschetsen. Jos was even wat afwezig met zijn gedachte en prompt kreeg hij een schoolborden wissel tegen zijn hoofd gegooid. In een reflex gooide hij die borstel terug. Gelukkig miste hij en de Aap zei dat hij beter moet leren mikken. Op een zekere dag moest Jos van zijn leraarsmeden, alias Smidje, naar de leraar houtbewerken om aanmaak hout te halen. Die leraar had de bijnaam de Strik vanwege de vlinderdas die hij altijd droeg. Jos zei niets vermoedend; "Mijnheer Strik ik moest van meneer Burgers vragen of u aanmaak hout heeft?" Die leraar kon zijn oren niet geloven maar op een of andere manier was hij overtuigd dat Jos het niet expres had gezegd, dus kon hij met het aanmaak hout naar de smederij. Na de ambachtsschool ging Jos bij Ford garage Knegtel werken. Hij kwam bij de revisie afdeling terecht. Jos moest ook de gereedschapsuitgifte er tijdelijk bij doen. Na verloop van tijd werd er een man aangenomen die dat magazijn moest beheren. Maar die arme man had er de ballen verstand van. Zo werd Jos heel dikwijls van zijn

werk gehaald om mee te helpen. Hij was dat op een gegeven moment helemaal beu. Hij schold die man uit dat hij dom was enz. Die man werd ook woedend dat die snotpin, Jos, zijn bek dicht moest houden of hij zou naar mijnheer van Gool gaan. Toen gooide Jos een dot poetskatoen met petroleum in het gezicht van de man. En dat was het laatste wat Jos deed bij Knegtel. Hij kreeg zijn congé. Jos ging toen voor Kees Adriaanse werken als mecanicien in de Hoogvensestraat. Kees werkte voor een aantal wol- en verffabrieken.

Het was hard werken voor weinig geld. Er moesten veel overuren gewerkt worden. De uren werden wel betaald maar het OVER niet. Twee jaar later moest Jos in dienst voor zijn lot zoals ze dat noemde. Omdat hij nooit opslag had gekregen heeft hij zijn werk bij Kees één dag van tevoren opgezegd. Dat werd hem niet in dank afgenomen. Maar dat was ook de bedoeling.

Tijdens zijn dienstplicht werd Jos opgeleid als geschut- en geweermaker. Eigenlijk een droombeeld van hem. De opleiding duurde een half jaar. Na zijn opleiding als 3e echelon monteur werd Jos geplaatst bij de 44e afd. veldartillerie in Ede-Wageningen. Het was een geweldig baantje. Hij moest geheel zelfstandig zijn werk indelen. Hij werd ook bij iedere oefening in Duitsland en Frankrijk met alle batterij van de 44e afd. meegestuurd. De oorlogsrang van Jos was wachtmeester. De echte rang was korporaal. Maar als hij mee op oefening was kreeg hij de administratieve rang van wachtmeester en dat bracht wat meer geld in de pocket. Met het hogere dienstplichtig kader was de verstandhouding niet echt goed. Er waren lieden die jaloers waren op de vrijheid van handelen van Jos. En als het tot woorden of dreiging leidde, kon het wel eens gebeuren dat Jos het stuk geschut van de betreffende wachtmeester voor US verklaarde oftewel “Un Servicable” of in goed Nederlands “niet inzetbaar”. En dan moest die wachtmeester ingezet worden bij een ander geschut maar dan als richter en niet als commandant. Balen dus. Maar helaas voor Jos kwam er een andere batterijcommandant, de majoor van Ham. En die zou het werk van Jos wel eens anders laten verlopen. Jos verzette zich er tegen en moest op rapport komen. Daar kwam het op een domme woorden wisseling, waarbij hij verklaarde dat als hij op straat zou komen te staan hij nog altijd zijn handjes zou hebben en als de majoor hetzelfde zou overkomen dan had die niets meer of iets in die strekking. Heel erg dom en dat besefte Jos te laat.

Het gevolg was dat Jos zijn strepen kwijt raakte. Daardoor kon hij zijn functie niet meer uitoefenen omdat hij als soldaat die bevoegdheid niet meer had. Na drie maanden werd Jos weer bevorderd tot soldaat 1e klas. Maar hij had genoeg van de artillerie en ging solliciteren bij de luchtmacht. Hij werd snel aangenomen vanwege zijn praktijk ervaring en na 24 maanden kon hij zijn groene kloffie omruilen tegen een blauwe, en kreeg ook zijn oude rang weer terug. Maar hij moest wel weer naar de schoolbanken.

Bij de luchtmacht kreeg je ook voor elk behaald certificaat 8 gulden en dat waren er na twee jaar 5. Ondertussen had hij, na een paar blauwtjes, verkering met Toos gekregen. Toos was een dochter van goudsmid Karel ter Linden. Jos zat in zijn vrije tijd dikwijls bij zijn

schoonvader in de werkplaats en hij mocht ook al gauw mee helpen, bijvoorbeeld polijsten. Pa ter Linden had graag gehad dat Jos naar Schoonhoven zou gaan om het edele vak daar te leren. Maar Jos zat aan een zeven jarig contract vast dus de wens ging niet in vervulling. Maar ook Toos zag er geen heil in. Ze wist dat haar vader heel veel uren maakte en echt rijk werd je er ook niet van.

In 1960 gingen Jos en Toos voor de wet trouwen. Dan werd je redelijk vooraan op een wachtlijst voor een woning geplaatst. Jos had als adres zijn ouderlijk huisadres opgegeven. Dat mocht niet van de gemeente, want er waren te weinig kamers. Dus verhuisde Jos op papier naar de Buurtstraat. Anderhalf jaar later kreeg hij een huis in Chaam toegewezen. Na negen maanden werd daar Iris geboren en nog eens elf maanden later Ron. In 1963 werd Jos overgeplaatst naar Duitsland en enkele maanden later volgde zijn gezinnetje. Na zeven jaar moest Jos weer terug naar Nederland. Hij moest daar een netwerk opzetten om de wapens ter plekke te inspecteren en eventueel repareren. Ondertussen had hij ook de leiding over de revisie van 4ling geschut. Daar had hij bij de landmacht al zijn opleiding voor genoten. Na een fataal ongeluk met een stuk geschut werd Jos voor die functie afgekeurd en moest weer in opleiding voor materieel beheer. Deze functie heeft hij tot zijn leeftijdontslag, 55 jaar, gedaan. Eerst opslag en beheer van een munitiepark en later materieel beheer op een depot. Een jaar of vijf voor zijn pensionering moest hij van de staf uit den Haag een studie maken over zijn werk. Er moest een horizontale en verticale functie omschrijving gemaakt worden. Een van de laatste regels die hij had geschreven in die omschrijving was: dat hij in feite meer financiële verantwoording had als de depot commandant. In den Haag hadden ze wel vreemd opgekeken en Jos moest dat nog maar eens voor een commissie komen uitleggen. Een half jaar later werd hij bij de commandant geroepen. Daar is hem medegedeeld dat hij met drie jaar terug werkende kracht was bevorderd tot adjudant onderofficier. Na zijn pensionering is Jos met Toos vele grote reizen gaan maken. O.a. drie maal door Indonesië. Verder deden zij veel aan wandelen in Griekenland, Spanje en Portugal. Jos heeft daarnaast ook vele singeltrackings gemaakt ook weer door Indonesië, Nepal, tot op 4000 m, Vietnam en Maleisië. In zuid Amerika in Costa Rica, Guatemala, Panama en Mexico. Dat was de laatste tracking, althans dat heeft hij aan Toos beloofd.

Verder hebben ze samen meerdere cruises gemaakt. Het gezin van Jos is elf keer verhuisd. Het laatste adres zal oogst waarschijnlijk de Landréstraat zijn in Tilburg Noord waar ze nu alweer zes jaar wonen. De goudenbruiloft hebben ze ook al gehad, ze zijn nu alweer 52 jaar getrouwd.

Zo en dat was Jos en zijn gezin in vogelvlucht. Het wel een lang verhaal geworden. Wie volgt??

Het hele reüniecomité wenst jullie dat toe